ISTORIA ASCUNSĂ

ACEI AZTECI FURIOŞI

TERRY DEARY

ILUSTRAŢII DE MARTIN BROWN

EGMONT ROMÂNIA

ISTORIA ASCUNSĂ

ACEI AZTECI FURIOȘI

TERRY DEARY

ILUSTRAȚII DE:
MARTIN BROWN

EGMONT ROMÂNIA

Publicată pentru prima oară în Marea Britanie
de Scholastic Ltd., Londra, 1997
Titlul original: HORRIBLE HISTORIES.
THE ANGRY AZTECS

Pentru România, drepturile aparțin
Editurii EGMONT ROMÂNIA
Str. Tunari nr. 43, București 72121
Tel./Fax: 210 59 08, 210 59 93, 210 59 47
Redactor: Liana Mihailovici,
Dir. Producție: Claudia Ioniță,
DTP: Rodica Ghenciu
Tipărit la MIRON, București, 2000
ISBN 973-583-201-1

CUPRINS:

Introducere

Istoria poate fi oribilă, uneori. Fapte îngrozitor de urâte şi chipuri şi mai respingătoare, date stupide şi oameni care au murit şi mai stupid, legi infecte şi războaie şi mai infecte.

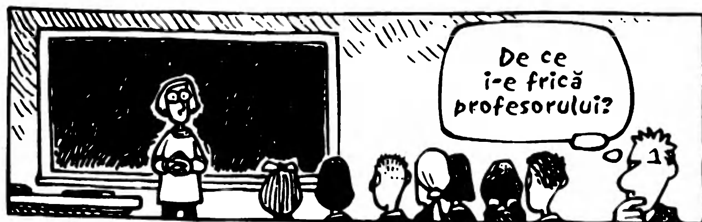
Acum este timpul pentru o revoluţie! Nu, nu Revoluţia Franceză, nici Revoluţia Americană şi nici măcar lamentabila Revoluţie Rusă, ci... Revoluţia Clasei!

Pentru o revoluţie este nevoie de arme, bineînţeles. Deci, e strict secret! Un secret atât de mare, încât este abia şoptit prin cancelariile din întreaga lume. Este răspunsul la toate întrebările oricărui copil...

Care este arma de care se teme orice profesor, mai mult decât orice pe lume?

Nu! Nu este mirosul şosetelor lui Billy Brown!

Nu! Nu este gustul mesei de la cantina şcolii şi nici al cârnaţilor de sconcs!

Nu! Nu este directorul care caută coniac în dulapul cu cărţi!

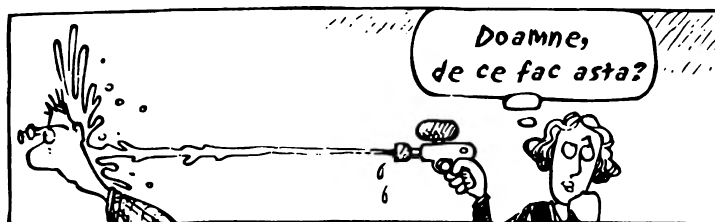
Este.. o întrebare!
Este... întrebarea „De ce?"
Încearcă singur.... dar folosește teribila armă „De ce?" numai împotriva unui profesor răutăcios, care o merită din plin! Și nu te opri până nu cedează și recunoaște că nu știe răspunsul!
Iată un exemplu...

Vezi? Nu numai că te răzbuni pe ticălosul profesor de istorie... dar începi să cercetezi lucruri cu adevărat interesante despre istorie.
„De ce oamenii s-au comportat așa cum s-au comportat?"
Dacă poți răspunde la această întrebare, atunci poți înțelege și întrebarea „De ce oamenii se comportă astfel și astăzi?" Și în final o să poți răspunde la singura întrebare care contează în viață:

„De ce mă comport, oare, în felul în care mă comport?"

Să sperăm că această nouă **Istorie ascunsă** te va ajuta să înțelegi câte ceva despre istorie... dar mult mai mult despre OAMENI!

TERIBILA AXĂ A TIMPULUI

Vestea bună este că lumea nu se va sfârși mâine.

Vestea rea este că se va sfârși pe 22 decembrie 2012. (Și sper că poți să citești destul de repede, altfel vei fi mort de-a binelea, înainte de a termina această carte, ceea ce înseamnă că ai dat banii de pomană!)

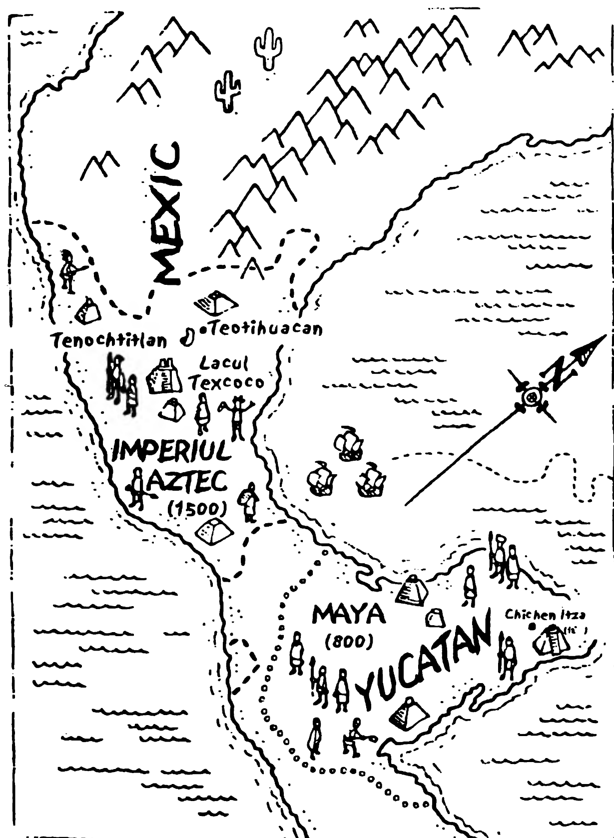
În caz că ești interesat să afli cum vei muri, îți pot spune că vor fi cutremure dezastruoase. Dacă nu te vor înghiți crăpăturile din Pământ, atunci zguduirile teribile, pe care le va suporta creierul tău, îți vor da o cumplită durere de cap. (Ar fi o idee bună să îți faci provizii de aspirină de pe acum!)

Cum de avem această informație... optimistă? Ei bine, ne-a fost transmisă de o civilizație foarte veche, numită Maya. Oamenii de atunci puteau citi în stele, așa cum poți citi tu „Știrile zilei" (un ziar, adică). Și astrele spun că atunci se va sfârși lumea.

Acest popor, maiașii, una dintre ramificațiile unor popoare vechi, deosebit de avansate, ale Americii de Sud erau ca niște arici pe autostradă! Nu aveau roți (nu le-au inventat niciodată) și au fost călcați de cei care le aveau! Ceilalți indieni interesanți din America Centrală se numeau azteci și trăiau într-o regiune care azi se cheamă Mexic. Vecini cu populația Maya (în Yucatan), s-au „mutat" aici și bineînțeles că au învățat o grămadă de la maiași.

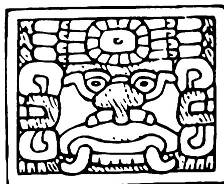
Aztecii păreau frați cu diavolul. De-a lungul a câteva sute de ani, au devenit cel mai

de seamă trib din Mexic. Nimeni nu se certa cu un aztec, fiindcă imediat acesta se înfuria. Şi un aztec furios era groaznic şi departe de a fi inofensiv. Ieşeai bătut şi învins, dacă te puneai cu vreunul dintre ei.

Timpul era foarte important pentru cei din civilizaţia Maya. Zeii lor controlau timpul, care în schimb controla vieţile oamenilor.

Iată cum se scurgea timpul pentru popoarele amer-indiene.

DATA	MEXİC	YUCATAN
3114 Î.CHR.	Începe al cincilea ev al omenirii. Mai existaseră alte patru rase de oameni înainte, dar Soarele le distrusese rând pe rând, așa cum o va distruge și pe aceasta.	
1500 Î.CHR.		Maiașii trec de la vânătoare la agricultură; încep să se grupeze în sate, cu același mod de viață.
1200 Î.CHR.	În Mexicul de Est, olmecii încep să preia conducerea... Ei foloseau bâte de război și dădeau pumni cu arme prinse de încheieturi. Un fel de box în Epoca de Piatră! Aduceau zeilor ferfe oamenești, pocnindu-și semenii în cap.	

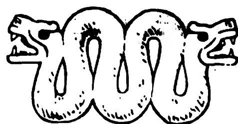

300 Î.CHR. Olmecii dispar! Lasă în urma lor piramide, sculpturi în piatră și calendarul.

200 Î.CHR. Se construiește în Mexic orașul Teotihuacan, cu multe piramide și o stradă principală, numită Aleea Morții, de cel puțin trei kilometri. Cât să încapă o grămadă de morți, nu?

150 D.CHR. Începe o epocă înfloritoare pentru Mexic. În Teotihuacan se jertfeau zeilor inimi de oameni. Peste 1000 de ani, aztecii vor prelua și ei... ideea!

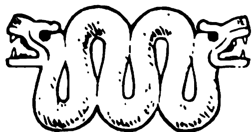
Orașele maiașe încep să se dezvolte. Apar preoții și regii care aveau putere de viață și de moarte asupra țăranilor.

Maiașii încep să construiască temple, din ce în ce mai mari și mai bogate.

300 D.CHR.

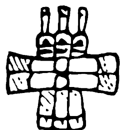

Începe perioada de glorie a maiașilor. Se construiesc multe piramide și au loc o serie de ceremonii, pline de cruzime.

600 D.CHR.

Teotihuacan este distrus. Nimeni nu știe sigur de ce și cine a făcut-o. În Mexic apar o mulțime de triburi și orașe.

850 D.CHR.

În Mexic sosesc toltecii, mari artiști și constructori; piramide la fel de mari ca cele din Egipt; cunosc metalul. Sfârșitul Epocii de Piatră în America Centrală, dar încă nu inventaseră roata!

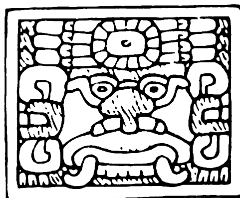
Orașele maiașe sunt abandonate. De ce? Ca și dispariția dinozaurilor, nu se pot face decât supoziții.

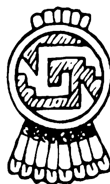

1200 D.CHR. Acum, este rândul toltecilor să fie distruși. O dată cu ei, este distrus și orașul lor, Tula. Triburile din nord se mută în Mexic.

1300 D.CHR. Unul dintre ultimele triburi sosite sunt aztecii. Luptători buni, aztecii lucrează ca sclavi pentru cei din Colhuacan. Din nefericire, își omoară prințesa (în speranța că aceasta va deveni o zeiță a războiului). Sunt alungați pe o insulă dintr-o mlaștină... dar nu pentru mult timp.

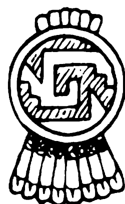
Maiașii trăiesc mai departe în sate mici, ca fermieri, cu un mod simplu de viață.

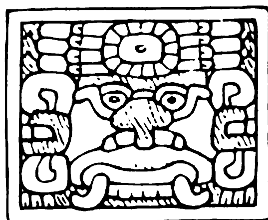
1345 Aztecii construiesc o nouă capitală, Tenochtitlan (azi, Mexico City).

1367 Aztecii se luptă pentru regatul Tepanec și cuceresc valea.

1375 Aztecii decid să aleagă un rege care să îi conducă.

1427 Aztecii ajung mult prea puternici. Conducătorii din Tepanec încearcă să îi distrugă, dar aztecii ajung stăpânii văii.

1492 Cristofor Columb debarcă în America. Viața aztecilor nu va mai fi niciodată ca înainte. Le va fi mult mai rău!

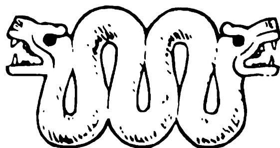
1519 Conchistadorul spaniol, Hernan Cortes, debarcă în Mexico și regele aztec, Motecuhzoma, îl întâmpină ca pe un zeu. Dar pe la...

Primele incursiuni ale spaniolilor în țara maiașilor, în căutarea aurului. Nu l-au găsit, și războinicii maiași îi omoară pe conducătorii spanioli... dar aceștia se vor întoarce!

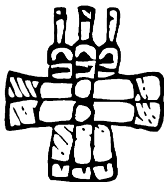

1521 Hernan Cortez îi cucerește pe azteci, după 2 ani.

1542 Spaniolii cuceresc majoriatea triburilor Maya, dar cele din junglă le vor da de furcă secole de-a rândul!

1696 Câteva triburi libere de maiași întâlnesc misionari creștini... și îi sacrifică!

1901 Mexicanii cuceresc ultimele grupuri libere de maiași.

MISTERIOȘII MAIAȘI

Națiunile vin și se duc. Sunt cam ca baloanele... devin din ce în ce mai mari până când, brusc... POC! Dispar dintr-o dată!

Primul mare grup de oameni din America Centrală au fost olmecii[1], probabil. Au avut multe idei pe care le-au copiat mai apoi aztecii și maiașii. Au construit terenuri pentru rapidul și furiosul „joc cu mingea", statui ale zeilor și regilor, temple cu piramide... Oh, și aveau și un mic obicei prost: omorau și mâncau oameni! (De, ce să-i faci, nimeni nu este perfect!) Apoi olmecii au dispărut. POC! (Ce nostim ar fi să se fi mâncat unii pe alții! Dar probabil că n-au făcut-o!)

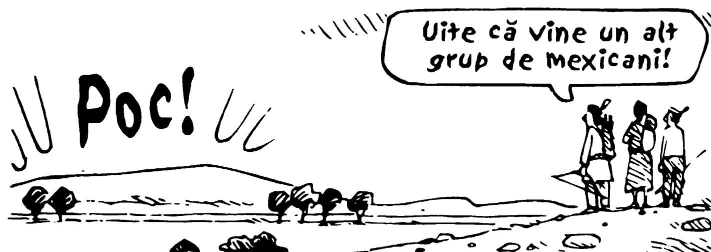

Maiașii din Mexicul de Sud au luat-o de unde se întrerupseseră olmecii și au construit piramide și mai mari, pentru a sacrifica și mai mulți oameni. Timp de mai bine de o mie de ani, ei au fost cei mai isteți și cei mai puternici din zonă. Apoi, în 900 d.Chr., orașele lor cu piramide uriașe au fost abandonate. Și au fost înghițite de jungla

1. Câțiva arheologi susțin cu certitudine că maiașii au venit înaintea olmecilor. Într-o zi, poate că vor putea să și dovedească acest lucru. Dar chiar dacă maiașii au venit primii, asta nu schimbă cu mult povestea noastră.

umedă în următorul secol. POC! Orașele au făcut și ele POC! Maiașii au continuat să existe doar ca fermieri!

Departe, în nordul Mexicului, câțiva dintre ciudații olmeci și maiași au fost „copiați" de oamenii din Teotihuacan (care au făcut și ei POC!), apoi, de tolteci (care, de asemenea, au făcut POC!)

În final, aztecii s-au mutat în zonă, au preluat o mulțime dintre ideile și obiceiurile toltecilor și au format ultimul mare popor al Mexicului Antic.

Deci, vezi prea bine, că dacă vrei să îi înțelegi pe azteci trebuie să știi câte ceva despre maiași. (Și, apropo, aztecii nu au făcut POC! în modul misterios de până atunci. Ei au fost „descoperiți" de europenii care i-au cucerit. Dar mai multe despre asta, mai târziu...)

Misterul maiașilor - 1

Există două mistere. De unde au venit maiașii? Și unde s-au dus maiașii?

De unde au venit? Din Asia, traversând Alaska (când era legată de continent printr-o mare înghețată), trecând, apoi, ceva mai jos, prin ceea ce se cheamă azi America de Nord[1].

1. Aceasta s-a întâmplat acum 50.000 de ani sau chiar 12.000 de ani, depinde pe care arheologi îi crezi! Pentru tine, ca și pentru mine, nu are importanță!

La fel ca verii lor de peșteră din Asia, ei și-au făcut arme de cremene, pentru a vâna animale. Apoi, s-au stabilit în acele locuri și au început să cultive plante și să construiască sate, acum 3500 de ani. Se rugau zeilor lor să vină ploaia și să crească recolta.

După câteva sute de ani, au constatat că unii oameni știau să se roage mai bine decât alții și i-au făcut preoți. Excelent pentru ei, deoarece nu mai aveau de făcut toată munca grea de la câmp. În timp ce agricultorii munceau pe câmp, preoții se tot rugau. Au inventat și un calendar fantastic, după care toată lumea știa când să își semene semințele, și când să aștepte ploaia. Dacă venea ploaia, preoții spuneau: „Ce v-am spus noi? Suntem buni, nu?" Dacă nu ploua, preoții spuneau: „Vedeți dacă ați fost răi? Zeii sunt supărați pe voi, nu dați vina pe noi!" În acest fel, preoții au devenit foarte populari și fermierii și-au făcut timp să le construiască temple și mai mari. Iar ca să fie mai aproape de cer, le-au construit pe platforme înalte.

Cu timpul (cam cu 1700 de ani în urmă), aceste temple pe platforme au devenit piramide uriașe, iar în jurul lor s-au construit noi piramide. Astăzi, sunt părăsite, dar sunt încă acolo dacă vrei să le vizitezi, să le calci în picioare și să le vandalizezi, cum au făcut turiștii în ultimele sute de ani.

De la vânători la agricultori, apoi preoți. Simplu, nu-i așa?

Nu! Deloc!

Deoarece s-au ivit niște oameni înțelepți, care s-au uitat la piramide și la băștinașii fermieri și și-au spus: "Niște simpli agricultori nu puteau construi astfel de piramide!"

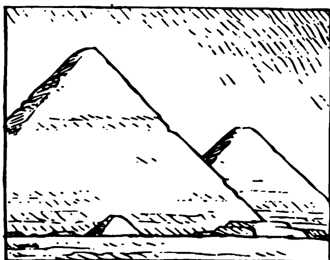
„Deci, cine le-a făcut?" s-au întrebat ei. (Vezi tu, oamenii înțelepți își petrec mult timp vorbind singuri!)

„Egiptenii au construit piramide!" și-au dat tot ei răspunsul. „Probabil că au traversat Oceanul Atlantic, cu 2000 de ani înainte de Columb, și s-au stabilit în Mexic!"

Istoricii cu scaun la cap spun: „Asta e o prostie! Nu vă mai gândiți la așa ceva! Egiptenii nu au venit în America de Sud".

Dar la 1 septembrie 1996, în ziare a apărut o poveste senzațională...

OARE FARAONII ERAU TRAFICANȚI DE DROGURI?

În mumiile egiptene au fost găsite urme de cocaină și oamenii de știință s-au aflat în fața unui mare mister: cum de știau faraonii de droguri, cu 3.000 de ani înainte ca ele să fi fost descoperite în America? Una dintre ipoteze avansează teoria că egiptenii aveau legături comerciale cu America cu mult înainte

de traversarea Atlanticul de către Columb. Aceasta a fost prima dovadă că egiptenii ar fi fumat tutun și ar fi mestecat frunze de coca, sursa cocainei. Omul de știință, Svetla Balabanova, a refuzat să creadă acest lucru și a testat mumiile din marile muzee engleze și germane. „Am avut un șoc când am văzut rezultatele. Am fost sigură că era o greșeală", a spus ea. S-a convins numai după ce a repetat testele. Custodele de la Muzeul de egiptologie din Manchester a afirmat: „Noi am spus întotdeauna că nu există nici o urmă de legătură între Egipt și America, dar asta ne dovedește contrariul". Descoperirea mătăsii în părul unei mumii vechi de 3000 de ani a întărit presupunerea că faraonii aveau legături comerciale peste tot în lume. Cocaina a fost găsită numai în plantele de coca din America de Sud.

Deci, asta este! Un adevărat mister! Există posibilitatea ca maiașii să fi fost egipteni, în cele din urmă!

Dar înainte de a te entuziasma prea tare, uită-te la diferențe:

- Piramidele egiptene erau proiectate cu grijă și construite din blocuri mari de piatră, pentru a acoperi o criptă. Erau morminte și au cerut foarte multă înțelepciune pentru a fi construite.
- Piramidele maiașe erau edificii din nisip și pietriș, acoperite cu lespezi de piatră și aveau un altar în vârf. Erau temple pe platforme ridicate și nu era nevoie să fii un geniu pentru a le construi.

Alții cercetători sunt de părere că maiașii erau...

- Irlandezi. Irlandezii erau foarte vestiți pentru dragostea lor pentru cartofi, care își au originea în America de Sud! Poate că ei au fost înainte

vânători... de cartofi şi când au găsit legumele lor preferate s-au stabilt aici.

• Vikingi. Mulţi istorici sunt de părere că vikingii au ajuns, probabil, în nordul Americii, cu mult înaintea lui Columb.

• Supravieţuitori de pe arca lui Noe, deoarece arca lui Noe a fost construită în America, spun unii.

• Supravieţuitori ai distrugerii Troiei, care au plutit peste Atlantic... pe calul de lemn, poate?!

• Marinari ai lui Alexandru cel Mare care au luat-o la dreapta, în loc să o ia la stânga, pe Marea Mediteraneeană şi s-au rătăcit.

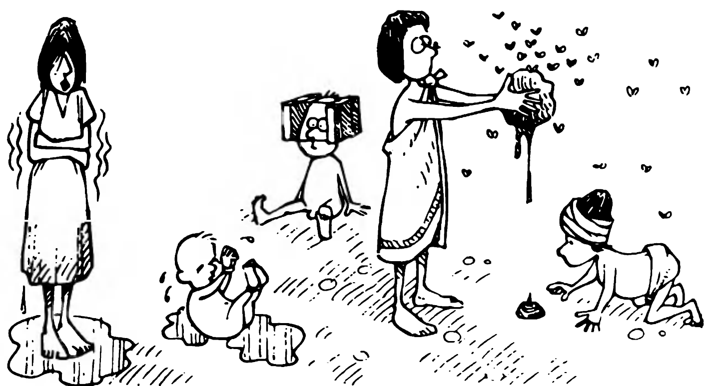
• Chinezi, care au luat-o la stânga în dreptul Japoniei, în loc să o ia la dreapta, şi au traversat Pacificul, din greşeală.

Există bineînţeles şi o altă explicaţie pe care ţi-ar plăcea să o iei în consideraţie. În 1960, un scriitor elveţian a venit cu o nouă teorie. Fiinţele care au construit piramidele maiaşe nu erau oameni. Erau extratereştri de pe alte planete! Platformele piramidelor erau piste de aterizare pentru farfuriile lor zburătoare! Asta poate părea o ţăcăneală sau o fantezie, pentru unii, dar... gândeşte-te câte cărţi a vândut el!

Obiceiuri groaznice

Indiferent dacă maiașii au venit de pe Mediterana sau de pe Marte, se pune întrebarea: „Sunt oameni pe care i-ai invita la ceai, să o cunoască pe mama ta?”

Iată câteva din „micile” lor obiceiuri... curioase!

Nefericiții copii maiași

Copiii din orașele maiașe trăiau vremuri grele. Ce preferi, să fii copil maiaș sau copil în vremurile moderne?

1. Într-un oraș maiaș erau două fântâni. Una era pentru băut, alta, prin care se vorbea cu zeii. În zori, aruncau o fată în apa cam de 20 de metri adâncime. La prânz, fata era scoasă afară și întrebată: „Ce ți-au spus zeii?” Orice ar fi răspuns, maiașii credeau. (Bineînțeles că existau mari șanse ca ea să se fi înecat până atunci. În acel caz, nu ar fi vorbit deloc!)

2. Când se năștea un copil maiaș, el și mama lui erau ignorați trei zile la rând, pentru ca spiritele rele să nu vadă că apăruse un nou corp! Mama lega corzi în jurul mâinilor și picioarelor copilului, pentru a împiedica sufletul să evadeze din corp.

Legat fedeleş şi ignorat! (Nici chiar un prof nu ar merita să fie tratat aşa... Ei bine, nu legat, în orice caz!)

3. Maiaşii aveau capul mare. Capetele mari erau un lucru obişnuit pe atunci, iar căpeteniile maiaşe nu doreau ca odraslele lor să arate obişnuit, ci să aibă capetele mai mici! Dar cum micşorezi capul unui copil? Fixau în scânduri capul copilului şi îl ţineau aşa cel puţin două zile. Bieţii bebeluşi stăteau fixaţi în leagănele lor, cu minţile între scânduri!

4. Alte capete erau strânse în aşa fel, încât aveau forma unui ou, cu vârful în spate. Când au găsit aceste cranii, arheologii s-au întrebat cum puteau gândi normal proprietarii lor. Dar se pare că au făcut-o, iar preoţii erau, în mod clar, cei mai deştepţi, cu toate aceste chinuri.

5. Copiii saşii sunt drăguţi. Cine spune asta? Maiaşii. Cum faci pe cineva să fie saşiu? Atârnau o minge de ceară de părul de pe frunte şi o lăsau să se bălăngăne în faţa nasului copilului. (Dacă părinţii mei mi-ar fi făcut asta, aş fi fost saşiu şi tare m-aş mai fi uitat... saşiu la ei! Ar fi meritat!)

6. Copiii erau trimiși să adune cuiburile de viespi, pline de larve care urmau să se transforme în viespi. Maiașii încălzeau cuiburile până când larvele, transpirate, viermuiau afară. Imediat ce ieșeau, maiașii le băgau în gură, pe post de gustare caldă! (Încearcă și tu odată, dacă vrei să stai umflat o săptămână!)

7. Băieții erau învățați să pescuiască, de îndată ce se făceau suficient de mari. Dar maiașii trișau. Blocau un fluviu cu un baraj, apoi aruncau droguri în apă pentru a-i face K.O. pe bieții pești. Când ieșeau amețiți la suprafață, maiașii îi culegeau.

8. Dacă un copil maiaș murea, atunci mama acestuia își tăia vârful unui deget și îl îngropa lângă copil! Femeia care pierdea zece copii, făcea economie la pilele de unghii!

9. Copiii erau învățați cât de important era să dai sânge zeilor. Dacă nu puteau sacrifica un războinic dușman, cel puțin puteau să dea ceva din sângele propriu. Sângele era făcut să iasă afară, cu ajutorul unui țep de la vreun animal. La o sărbătoare importantă, maiașii dădeau sânge din urechi, coate și (dacă erai băiat) din părțile tale rușinoase! Ahhh! Fetele își trăgeau o sfoară de spini printr-o gaură din limbă! Uhhh!

10. De mici, copiilor li se străpungeau urechile, nasul și buzele, pentru ca atunci când creșteau mari să-și poată pune ornamente. Probabil că șuiera vântul prin toate găurile astea, ca la un cimpoi!

Știai că...

... era o crimă teribilă pentru un bărbat maiaș să fugă cu nevasta altuia? Dacă era prins, atunci soțului supărat îi era permis să-și omoare rivalul. Și făcea asta, lăsând să cadă o stâncă în capul victimei!

Maiașii mințeau

În vechiul oraș maiaș, Chichen Itza era un drum de piatră, lung de mai mult de doi kilometri, care se termina într-o groapă uriașă, adâncă de 20 de metri și umplută cu apă. La marginea gropii, se găsea un templu, cu bufnițe sculptate pe una din laturi. Era cunoscut sub numele de Templul Bufnițelor. (Chiar și profesorul tău poate ghici de ce se numea așa!)

O poveste veche spunea că tinerele fete erau aruncate în apă, unde și mureau, ca sacrificiu suprem adus lui Venus. Ce cruzime!

Dar oamenii de știință au descoperit în aceste gropi duzini de schelete, pe care le-au examinat și au ajuns la concluzia că mai mult de jumătate erau oase de oameni bătrâni. (Vezi, să nu îți vină vreo idee să o arunci pe bunica în piscină!)

Deci, povestea cu sacrificarea tinerelor fete era cam exagerată. Nu poți să crezi tot ceea ce citești... decât dacă citești o *Istorie ascunsă*, desigur!

Ştiai că...

povestea sacrificiului de la Templul Bufniţelor este pictată pe unul din pereţii templului?

Dar au avut grijă turiştii să distrugă peretele, cu sportul lor stupid, acela de a arunca cu sticle în picturile străvechi! Păcat că nimeni nu s-a gândit să îi arunce pe turişti în groapa cu apă, înainte de a distruge aceste picturi nepreţuite!

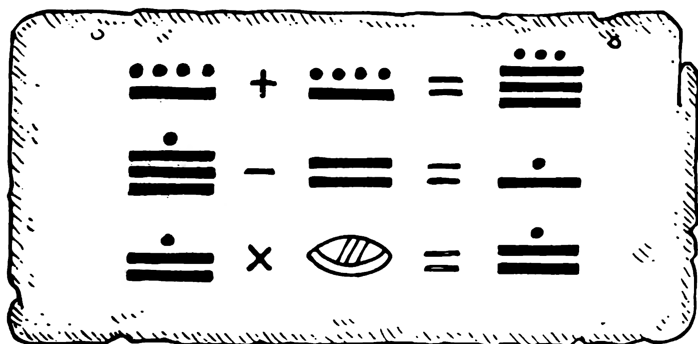
Aprilie, Maya, Iunie

Maiaşii au creat un calendar incredibil, pe care majoritatea naţiunilor din America Centrală l-au adoptat, de mai bine de 1.000 de ani. Aveau şi un fel de scriere cu desene (pe care alte popoare se pare că au uitat-o) şi un sistem de numere.

Uimeşte-ţi prietenii învăţând acest sistem! Este foarte uşor. Punctul este cifra 1, iar linia este cifra 5. Deci, patru puncte reprezintă cifra 4 şi trei linii, 15! Un punct şi două linii este 11 ş.a.m.d. Zero este reprezentat printr-o scoică.

0	7	14
1	8	15
2	9	16
3	10	17
4	11	18
5	12	19
6	13	20

Acum, că ai devenit un matematician maiaş, poţi spune care din sumele următoare este greşită?

Răspuns: Ai văzut răspunsul greşit? A treia sumă este greşită! Dacă ai zis aşa, ai dreptate! 9 + 9 = 18, 16 - 10 = 6, 11 x 0 = 11... Greşit, desigur, deoarece 11 x 0 = 0.

Ani de-a rândul, aztecii au folosit barele şi punctele pentru a socoti cât le datorează omenirea! De ce nu foloseşti sistemul pentru a pretinde mai mulţi bani de buzunar? În fond şi la urma urmelor, pentru azteci a funcţionat (cu un mic ajutor de la altarul de sacrificii, bineînţeles).

Ştiai că...

... clima din ţara maiaşilor este foarte umedă şi caldă? Chiar şi în sezonul uscat, aerul este încărcat de umezeală. Asta e minunat pentru plante, dar este foarte obositor pentru vizitatorii din Europa. Umezeala poate crea multe alte probleme. Un arheolog care lucra la un oraş maiaş avea mereu probleme cu urechea. În cele

din urmă a chemat un doctor care i-a scos din ureche câteva ciuperci care prinseseră rădăcini acolo!

Misterul maiaşilor - 2

Ce s-a întâmplat cu aceşti oameni puternici?
În 900 d.Chr., ei trăiau în oraşe frumoase, cu piramide incredibile. O sută de ani mai târziu, pe acele meleaguri mai erau încă ţărani agricultori în câmpii... dar oraşele fuseseră părăsite.

Din care din următoarele motive au fost părăsite oraşele maiaşe?

1. Conducătorii maiaşi aveau bătăile inimii mai lente ca oamenii din timpurile moderne. S-au lenevit atât de tare şi erau aşa de mulţumiţi, încât marii conducători se stingeau încet-încet şi mureau. Fără conducători, cetăţenii oraşului nu mai puteau fi făcuţi să muncească laolaltă. Fermierii harnici munceau întotdeauna mai mult

şi o duceau mai bine, aşa că au supravieţuit.

2. Maiaşii nu cunoşteau îngrăşămintele. Câmpiile lor deveniseră prea sărace, pentru a mai produce hrana necesară oraşului. Lipsa hranei i-a determinat pe oameni să se mute şi să caute alte pământuri, pe care să le muncească.

3. A avut loc un cutremur teribil. Oamenii au crezut că acestea erau pedepsele zeilor și au fugit din cauza pericolului dărâmării clădirilor. Și nu s-au mai întors niciodată în orașe.

4. A fost o invazie a triburilor mexicane din nord. Invadatorii i-au jefuit pe bogătași și i-au executat sau i-au transformat în sclavi.

5. Țăranii agricultori s-au săturat de preoți, care nu munceau, dar cereau taxe, mult prea mari, în alimente. Exasperați, țăranii au atacat orașele, i-au omorât pe cei bogați, după care s-au întors la câmpurile lor.

6. A fost o epidemie teribilă. În Europa, Moartea Neagră golea orașele. Oamenii au fost nevoiți să migreze, pentru a fi în siguranță, în aerul mai curat de la țară. Poate că și maiașii au fost nevoiți să facă același lucru, dar nu s-au mai

Răspuns: Poate că toate aceste idei sunt greșite! Poate că, într-adevăr, conducătorii erau extratereștri, cărora într-o bună zi li s-a făcut dor de casă și au zburat înapoi către Alpha Centauri. Localnicii nu au mai fost în stare să conducă orașul și l-au lăsat în părăsire. Adevărul este că nimeni nu cunoaște răspunsul. Iată un alt mister...

întors niciodată în orașe.

Darul maiașilor

Orice s-ar fi întâmplat cu vechii maiași, probabil că au și meritat-o! Ei au fost cei care au adus în America Centrală oribila practică a sacrificării oamenilor pe altarele zeilor. Pentru a-i menține pe zei fericiți, își omorau prizonierii de război. Țăranii prizonieri erau transformați în sclavi, iar viețile conducătorilor inamici erau ofrande aduse zeilor. Sacrificiul putea fi făcut oriunde, dar de obicei avea loc într-un templu-piramidă

sau pe o platformă în vârful piramidei.

Victimele așteptau în cuști până le venea sorocul. Unele picturi maiașe îi reprezentau pe aceștia, torturați prin smulgerea unghiilor.

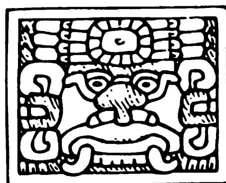
După ce sfâșiau pieptul victimelor și le scoteau inima afară, sacrificatul era aruncat jos în acea parte a piramidei unde preoții așteptau să îl jupoaie de piele și să danseze cu acea piele pe ei. Apoi, mâncau bucăți din victimă. În acest fel, ceva din spiritul victimei putea intra în corpul oficiantului.

Dacă ar fi adevărat, cu prima ocazie când mănânci un cârnat ai putea deveni un taur în carne și oase! Iar dacă mama te hrănește cu cotlete de porc, atunci să nu se mai plângă dacă încăperea ta arată ca o cocină! Bucățile de pui îți vor transforma creierul în creier de pasăre, iar peștele cu cartofi te poate ajuta să câștigi următorul concurs școlar de înot!

Evident că e o aiureală! Sau, cum ar zice Unchiul Scrooge, în timp ce ar mânca friptură de miel, cu frunze de mentă, mâncarea lui favorită: „Bah! Cine are timp, să creadă!”

Deci, vezi și tu, cu cât victima era mai nobilă, cu atât avea inima mai nobilă, și astfel sacrificiul era mai valoros!

Această religie maiașă s-a răspândit în tot Mexicul și sute de oameni au murit. Ultimul sacrificiu al unor misionari a fost făcut de niște triburi maiașe, prin anul 1696.

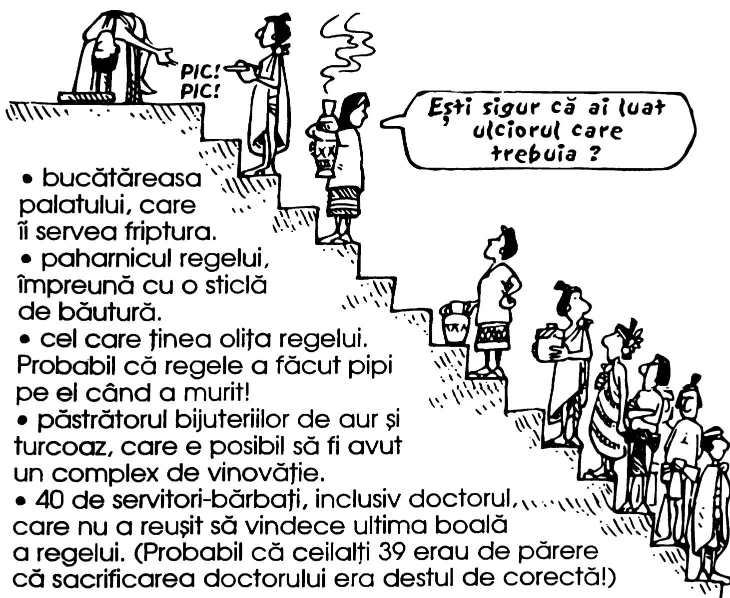

Suferințele sclavilor

E de la sine înțeles că să fii un țăran prizonier, nu era prea distractiv. Dacă lucrai pentru o persoană importantă, aveai toate șansele să fii omorât și îngropat, pentru a-l sluji și după moarte.

La mult timp după dispariția orașelor maiașe, ideea trimiterii servitorilor în viața de apoi a fost copiată și de alții.

De exemplu, teribilii tarascani. Aztecii nu i-au cucerit pe toți cei din America Centrală. Nu le-au venit de hac de la început vitejilor tarascani. Aceștia erau bine organizați și aveau fortărețe solide, care i-au ținut multă vreme la distanță pe atacatorii azteci. Erau la fel de cruzi ca și aztecii. Când regele lor murea, era trimis în viața de dincolo, împreună cu toți servitorii de care avea nevoie, adică:

- bucătăreasa palatului, care îi servea friptura.
- paharnicul regelui, împreună cu o sticlă de băutură.
- cel care ținea olița regelui. Probabil că regele a făcut pipi pe el când a murit!
- păstrătorul bijuteriilor de aur și turcoaz, care e posibil să fi avut un complex de vinovăție.
- 40 de servitori-bărbați, inclusiv doctorul, care nu a reușit să vindece ultima boală a regelui. (Probabil că ceilalți 39 erau de părere că sacrificarea doctorului era destul de corectă!)

Dentiștii îngrozitori

Data viitoare când trebuie să te duci la dentist, bucură-te! Ar putea fi mai rău. Dacă aveai o durere de dinți maiașă? Iată leacul de atunci...

PENTRU UN DINTE SPART

Cerne funinginea din soba de gătit și pune-o într-o cârpă de bumbac. Apas-o pe dinte și durerea va înceta. Sau ia un dinte de crocodil și curăță solzii unui pește. Pune solzii într-o cârpă de bumbac și pune-o pe dinte. Durerea sigur va înceta.

PENTRU A SCOATE UN DINTE

Există o specie de iguană, galbenă sub gât. Leag-o și arde-o pe o tavă, până când se transformă în cenușă. Freacă dintele cu cenușă, ia cleștele și poți scoate dintele fără durere! Încearcă prima dată cu dintele câinelui, înainte de a ți-l scoate pe al tău!

Superstițioșii maiași credeau că numai și un simplu vis despre un dinte spart era un blestem teribil, cineva în familie urma să moară, cu siguranță.

Mai credeau că aducea ghinion să începi orice activitate într-o marți sau într-o vineri.... iar cele mai bune zile pentru a planta semințe, pentru a te căsători sau pentru a juca jocuri de noroc erau lunea sau sâmbăta.

Nici cu doctorii nu ți-era rușine. Ei spuneau că dacă cineva strănută până ce îl dor articulațiile, acela va muri într-o zi dacă nu ia o mână de frunze de portocală, pe care trebuie

să le fiarbă, iar cu lichidul să se fricționeze pe picioare și apoi pe întreg corpul! (Data viitoare când strănuți încearcă să îți înmoi piciorul în suc de portocale. Dar nu îl arunca pe urmă. Ia-l la școală și oferă-l celui mai mare dușman al tău!)

Medicina maiașă

Ai încerca vreunul dintre următoarele tratamentele „deliciose" dacă ai fi pe moarte?

1. Să mănânci grăsime de pasăre

2. Să fumezi (pentru a vindeca mușcătura de șarpe)

3. Să înghiți viermișori roșii

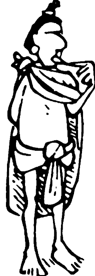

4. Să mănânci aripi de liliac

5. Să mănânci un liliac întreg, dizolvat în vin făcut din miere

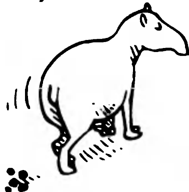

6. Să mănânci o broască râioasă, dizolvată în vin

7. Să înghiți un cioc de ciocănitoare

8. Să mănânci excremente uscate de tapir

9. Să mănânci pene jumulite de la un cocoș

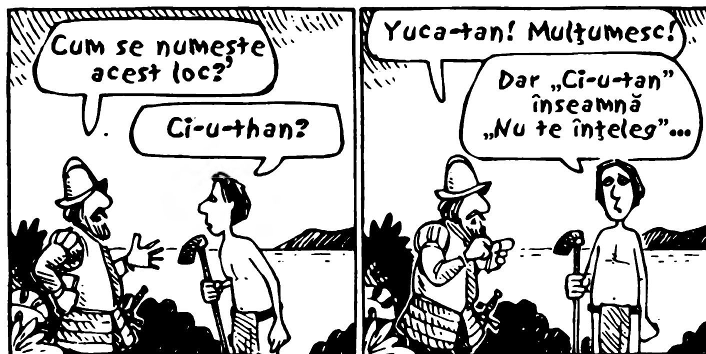

„Dacă nimic altceva nu ajută", se spune într-una dintre cărţile medicale maiaşe, „persoana bolnavă trebuie să îşi scoată un pantof, să urineze în el şi să bea"

Maiaşii făceau toate aceste lucruri. Deci, înghite repede untura de peşte şi nu te mai plânge atâta!

Ştiai că...

... maiaşii trăiau într-o regiune din sud-estul Mexicului, care se numeşte Yucatan? Dar cum şi-a căpătat acest nume, ştii? Iată povestea adevărată...

Maiaşii moderni

De la distrugerea oraşelor maiaşe, în jurul lui 900 d.Chr., populaţia maiaşă a supravieţuit în sud-estul Mexicului. Şi a trebuit să facă faţă multor tragedii dintr-o istorie groaznică.

Când s-au retras teroriştii în satele maiaşe, în 1970, bieţii săteni au fost nevoiţi să le dea mâncare şi acoperiş. Când forţele de ordine i-au respins, maiaşii au primit cele mai crunte pedepse. Aproape 200.000 au fost omorâţi sau „au dispărut", pur şi simplu. Alţii au fugit

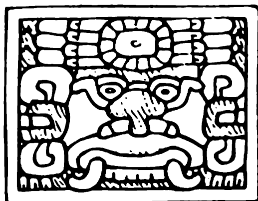
și au fost obligați să trăiască în taberele de refugiați din Mexic.

Grupurile de maiași care au rămas și-au văzut fermele distruse și transformate în grajduri uriașe pentru vaci, care furnizau americanilor carne pentru hamburgerii lor.

Nu li s-a mai dat voie să îmbrățișeze vechile religii, ci au fost convertiți la creștinism... Oricum, tot nu se puteau întoarce la templele lor pentru a-și venera zeii, deoarece acestea erau asaltate de turiști!

Totuși, maiașii creșteau ca număr și încă mai sperau. Va apărea un nou rege în vechiul oraș Chichen Itza, spuneau ei. El va veni cu mii de războinici, care fuseseră conservați în timp... Un șarpe de piatră cu pene va învia și îi va conduce pe toți într-un mare război.

Turiștii ăștia mai bine și-ar lua aparatele de fotografiat și camerele video și ar fugi, mâncând pământul!

ÎNGROZITORII AZTECI

Aztecii au trăit, probabil, în nordul Mexicului până s-au hotărât să se mute undeva, în sud, prin anul1200 d.Chr... Spuneau că au mâncat fructe din pomul lui Dumnezeu, care s-a înfuriat foarte tare şi i-a făcut pe azteci să hoinărească prin America Centrală. Trebuie să fi sosit în bogata vale a Mexicului, la începutul anilor 1300, când oamenii care trăiau acolo i-au botezat „oamenii a căror faţă nu o ştie nimeni"

Aztecii cei hoinari şi fără de casă au fost învinşi şi aproape exterminaţi de conducătorul oraşului Culhuacan. Aztecii care au supravieţuit au devenit sclavi. Dar şi ca sclavi, aztecii erau supărători şi, ca urmare, căpetenia oraşului Culhuacanu i-a trimis să lupte împotriva unui inamic puternic, care i-a desfiinţat... sau cel puţin aşa credea el. Aztecii s-au reîntors în oraş. Mirat, conducătorul Culhuacanului a spus: „Probabil că aţi fugit, laşilor!" Dar războinicii azteci şi-au deschis sacii şi au vărsat la picioarele lui munţi de urechi omeneşti! „Acestea sunt de la inamicii împotriva cărora ne-ai trimis să luptăm. I-am învins!"

Această poveste poate fi adevărată, dar ce s-a întâmplat atunci este mai mult o legendă a aztecilor, probabil. Dar este ceva îngrozitor, teribil, şi foarte posibil mai adevărat: legenda prinţesei Culhuacanului...

Iată povestea migrării prin America Centrală...

Adevărul este că aztecii învățaseră despre sacrificii chiar de la tolteci. Dar de ce să iei inimile oamenilor și să le oferi zeilor? De unde le venise această idee înfiorătoare? Fiindcă aztecii credeau într-o legendă din vechiul Mexic și îi urmau învățăturile.

Imaginează-ți că și noi am fi făcut așa ceva! Dacă am fi crezut o poveste ca Hänsel și Gretel și am fi acționat ca și cum ar fi fost adevărată, atunci, de fiecare dată când am fi întâlnit o doamnă în vârstă în fața cuptorului, ar fi trebuit să o aruncăm înăuntru! Sună nebunește, dar de aceea aztecii se comportau în felul acela.

Ei credeau acea poveste veche.

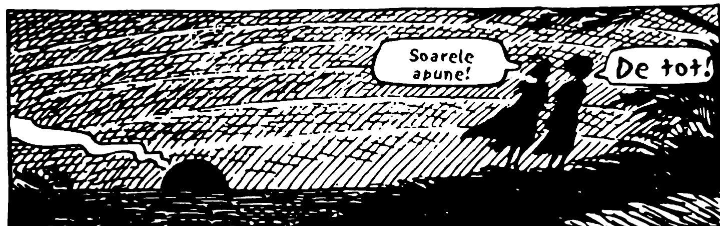
Care era povestea? Ţi-o spun, dacă promiţi că n-ai să o crezi şi nu o să îi urmezi învăţămintele! Stai confortabil? Atunci, ascultă...

Povestea cu adevărat oribilă...

A fost odată ca niciodată, un Pământ populat de oameni. Şi oamenii aceia au mâncat porumb şi au devenit giganţi. (Aşa că ai grijă! Când mama spune „Mănâncă-ţi fulgii de porumb, ca să creşti mare şi puternic", să ştii că spune adevărul!)

Dar chiar şi aceşti giganţi nu erau destul de înalţi, pentru a ţine capul deasupra apelor, dacă se întâmpla să fie inundaţii. Un astfel de potop a înghiţit soarele şi a încheiat primul ev al Pământului, după 4.008 ani. Aproape fiecare gigant de pe Pământ a fost înecat şi transformat în peşte. Aşa s-au născut peştii... (Adu-ţi aminte despre asta, data viitoare când mănânci burtă de peşte. De fapt mănânci burta unui gigant mort! Na, acum n-o să mai mănânci peşte!)

Au supravieţuit, totuşi, doi oameni, suindu-se într-un copac. Ei se numeau Nene şi Tata şi au creat noua rasă umană din al doilea ev. Dar după 4.010 ani, ce credeţi că s-a întâmplat? Nu, nu a fost alt potop! De data asta, a fost un vânt puternic, care a gonit soarele!

Vântul era atât de puternic, încât oamenii au trebuit să se agațe de copaci cu mâinile și picioarele, care s-au tot lungit, ba chiar le-au crescut și cozi.

Și toți s-au transformat în maimuțe. Asta explică de ce cimpanzeul de la Grădina Zoologică seamănă atât de mult cu unchiul tău, amândoi au fost oameni cândva... Cimpanzeul, sigur a fost!

Din nou au supraviețuit doi oameni, cocoțați pe o stâncă. Ei au renăscut rasa umană din al treilea ev. Dar după 4.081 de ani, ce crezi că s-a întâmplat? Nu, nu a fost nici un potop și nici un vânt puternic! A izbucnit un incendiu uriaș, care a distrus Pământul!

Desigur, cineva a supraviețuit și de data asta, și așa a început al patrulea ev, iar oamenii celui de-al patrulea ev au fost exterminați de o ploaie de sânge și foc. Nimic nu mai putea crește din pământ, iar oamenii erau tot mai înfometați. Și asta ne-a adus în al cincilea ev, cel în care suntem și acum și care se va termina cu cutremurul din 22 decembrie 2012. (Aztecii nu aveau Crăciun, așa că nu și-au dat seama că acest eveniment le va strica tuturor Crăciunul din anul 2012. Pe de altă parte, nu-i așa rău, fiindcă nu vei mai fi nevoit să cheltuiești bani pe niște cadouri care nu vor fi deschise niciodată!)

La începutul celui de-al cincilea ev, zeii s-au întâlnit în Teotihuacan, oraș cu nume mexican, care înseamnă „Locul unde s-au născut zeii”. Și era tare întuneric. (Păi, așa trebuie să fi fost, din moment ce soarele din al patrulea ev fusese înghițit de ploaia de sânge și foc!). Așa cum știi, există un singur mod de a face un soare, și anume, ca un zeu să își dea foc singur! Dar nimeni nu vroia asta. Ce, tu ai vrea?

În cele din urmă, lăudărosul Tecuciztecatl a spus că, fiind cel mai mare zeu, el ar trebui să fie noul soare. Nimeni nu a fost de acord cu decizia asta, deoarece nimeni nu-l înghițea. Totuși, ei au construit un rug mare, i-au dat foc și l-au invitat pe Tecuciztecatl să sară în el.

Pe când zeul se uita la foc, și-a adus aminte dintr-o dată că era mult prea ocupat pentru a se transforma chiar în acea zi în soare.

Lașul! Atunci, preaînțeleptul și binecunoscutul Nanahuatzin și-a luat avânt, a săltat pe un picior și - HOP! - a sărit în foc. PLOFF! Pământul avea din nou un soare!

Tecuciztecatl se simți atât de rușinat, încât își luă și el avânt, săltă pe un picior și îl urmă Nanahuatzin în foc! PLOFF! Pământul avea acum un alt glob de lumină pe cer!

Tecuciztecatl devenise Luna!

Zeii se simțeau destul de mulțumiți de ei înșiși,

când unul dintre ei arătă spre soare și zise:

„Nu se mișcă!"

Și era adevărat. Nanahuatzin își dăduse viața pentru a deveni soare și vroia ca și ceilalți zei să se sacrifice, înainte ca el să se miște pe cer. Au cam vociferat ei la început: „Putea să spună asta, înainte de a sări în foc!"

„Nu mai avem ce face acum", zise unul dintre ei, împăciuitor. „Eu îmi dau inima, dacă faceți și voi același lucru!"

Și așa, pe rând, zeii s-au dus la zeul-șarpe cu pene, Quetzalcoatl, care le-a smuls inimile din trup. Când acest sacrificiu a fost îndeplinit, soarele a început să se miște pe cer, ceea ce face de atunci încoace.

Se spunea că giganții au construit piramidele Soarelui și Lunii în Teotihuacan, unde sunt îngropați primii lor conducători. Încă mai existau în Teotihuacan ruinele piramidelor, când primii azteci au sosit în Mexic. Aztecii, simpli la minte, s-au uitat bine la ruinele piramidelor și au fost convinși că nu ar fi putut fi construite, decât de giganți, așa că au crezut legenda cu zeii.

DAR... imediat au adăugat: „Dacă zeii au trebuit să își dea inimile pentru ca soarele să se miște pe cer, atunci noi, oamenii simpli, ar trebui să facem la fel. Trebuie să fim siguri că soarele este hrănit cum trebuie cu inimi".

Și de aceea, aztecii au început să sacrifice oameni zeilor.

Un obicei prostesc și sălbatic în urma căruia mii de oameni au murit de o moarte îngrozitoare, numai din cauza unei simple povești.

Știai că...

un preot spaniol, numit Siguenza, a ajuns

în Mexic în anii 1500? El nu a crezut povestea despre zeii din Teotihuacan, dar nici că oameni normali ar fi putut să construiască piramidele acelea mărețe, din orașul părăsit. El avea o teorie diferită despre oamenii care au construit piramidele. Spunea că în Mexic au venit niște oameni incredibili, de pe insula numită Atlantis (Atlantida), înainte ca aceasta să se scufunde în mare. Chiar și în zilele noastre, mai sunt unii care cred că vechile căpetenii mexicane au venit de acolo.

Supa de șerpi de mlaștină

Cea mai însemnată legendă aztecă spune că ei au fost conduși către noua lor patrie de un profet, numit Tenoch. Dacă primii veniți ar fi scris scrisori în țara lor de baștină, ele ar fi arătat cam așa:

Dragă mamă,

Iată-ne în noua casă și e, într-adevăr, formidabilă. De mâncare, din plin! Așa cum știi, Tenoch, profetul, ne-a condus aici din Aztlan și îi tot dădea înainte despre un șarpe, un vultur și un cactus. Avusese un vis. Ei bine, și noi visăm, dar nu ne repezim, cu jumătate de trib, pentru a transforma visele în realitate, nu? Mamă, eu, personal, l-am crezut cam scrântit! Dar am mers mai departe, până am ajuns la acest lac mlăștinos. Un loc oribil, dar terenul din jurul lacului este bun.

Necazul era, cred c-ai ghicit, că pe aceste pământuri trăiau deja alte triburi. Mamă, tu mă știi că sunt viteaz, dar războinicii lor erau mai

mari decât mine și mult mai mulți. „Ce facem, Tenoch?” am întrebat noi. „Vorbim cu ei” a răspuns el. „Le cerem să ne dea și nouă ceva pământ.”

Dacă până atunci bănuiam că Tenoch era puțin scrântit, acum eram sigur că îi lipsește o doagă! Auzi, ce să *cerem*! Pământ!

În orice caz, am cerut. Cele cinci triburi aveau gata pregătit răspunsul.

Au schițat niște rânjete, cu fețele lor mici și urâte, în timp ce arătau spre lac, în mijlocul căruia era o insulă. I-au dat și o barcă lui Tenoch și au așteptat să vadă ce face. Tenoch a vâslit într-acolo și s-a întors puțin mai târziu. „Șarpele, vulturul și cactusul” a strigat el. „Visul meu! Am văzut un vultur, cocoțat pe un cactus și cu un șarpe în gheare!”.

„Oh, am uitat să-ți spunem...” zise șeful inamic. „Insula e plină de șerpi. Șerpi veninoși!” întări el. Atunci am înțeles planul lor mârșav. Vroiau să scape de noi, așa că ne-au trimis pe o insulă plină de șerpi ca să ne ucidă pe toți.

Dar ei nu îi cunoșteau pe azteci! Am sărit în bărci și am vâslit cât de repede ne lăsau algele și nămolul!

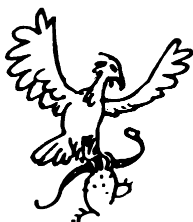
Am sărit pe mal și am fost întâmpinați de șerpi. Frumoși, lungi, grași, nemaipomeniți! Și nu mai văzuseră alți oameni înainte. Doar ce s-au uitat la noi, cu fețele lor mici și drăgălașe, că au și început să-și lingă colții veninoși, cu limbile lor purpurii.

Fețele lor exprimau o totală surpriză. Dar șerpii aveau la fel de puțină minte, ca și membrii tribului. Habar n-aveau că hrana favorită a unui aztec este carnea de șarpe!

Deci, de abia aștept să vii și tu, mamă. Supă de șarpe, șarpe afumat, șarpe la proțap, cârnați de șarpe condimentați, chiftele de șarpe.
Eu însumi lucrez la o nouă rețetă. Am numit-o *budincă de șarpe și rinichi.*

Am botezat noua noastră țară, Tenochtitlan, după numele profetului. Dar am sentimentul că nu vom rămâne aici multă vreme... Aceste mici triburi, îngâmfate, ar face mai bine să se păzească de noi.

Nu am fost uciși de șerpi. Noi suntem războinici și trebuie să găsim curând pe cineva, cu care să ne batem!

Fiul tău iubitor,
Mex

Aztecii au transformat repede acel lac, deloc adânc, în *chinampas,* grădini făcute din noroiul adunat de pe fundul lacului. Au construit poduri și canale pentru transport și în curând insula deveni un mare centru de comerț. De asemeni, treptat, au luat și puterea de la triburile din jur. Aztecii au dovedit că sunt luptători de temut și foarte îndrăzneți.

Prin anul 1520, împăratul aztec, Motecuhzoma II a domnit peste un mare imperiu în America Centrală și habar n-avea că în curând aveau să vină spaniolii, iar puternicii azteci urmau să cadă mult mai repede decât se ridicaseră.

Este ușor să crezi că aztecii veniseră cu felul lor de viață și obligaseră și restul Mexicului să facă la fel.

Dar lucrurile nu au stat chiar așa. Aztecii au cucerit pământul toltecilor, dar religia toltecilor a cucerit mințile aztecilor!

Iar toltecii au fost oameni foarte însetați de sânge. Foarte, foarte. De fapt, poți spune foarte, foarte, foarte!

Ghidul sângeros

Știi că soarele este o stea... un corp ceresc mare, care încorporează gravitațional gaze fierbinți, care emit radiații electromagnetice, în special lumină, ca rezultat al reacțiilor nucleare desfășurate înăuntrul stelei. (Nu, nu se înțelege mare lucru, dar sună bine dacă o spui repede!)

În orice caz, toltecii credeau că soarele era un zeu, de fapt, o ființă supranaturală, care avea putere asupra vieților omenești.

Ei bine, acești oameni-zei pot fi foarte nărăvași. Dacă îi superi, te fac să suferi. De pildă, strălucesc prea tare asupra grânelor tale, le usucă și astfel te înfometează sau îți trimit un roi de lăcuste care îți mănâncă toată hrana. Deci, trebuie să îi faci să fie fericiți tot timpul.

Unii oameni cred că zeii sunt mulțumiți cu puțină slavă și cu câteva rugăciuni și imnuri.

Groaznicii tolteci credeau că trebuie să dai o viață zeului lor, să le aduci o ofrandă omenească.

Dar au cam exagerat. Erau convinși nu numai

că trebuie să dea zeului lor soare vieți omenești, dar au sacrificat mii de oameni! Și nu numai asta, dar mai credeau și că sacrificiile umane trebuiau să fie sângeroase, pline de cruzime.

CEI CARE NU SUPORTA SĂ VADĂ SÂNGE SĂ NU CITEASCĂ ACEASTĂ PAGINĂ!

Aztecii nu sacrificau oamenii numai cu ocazia unor evenimente deosebite, precum ziua regelui. O făceau tot timpul. Ei...

- sacrificau 50.000 de oameni pe an. (Asta înseamnă, o mie pe săptămână, șase într-o oră, sau unul, la fiecare 10 minute.)
- sacrificau 20.000 la o singură festivitate, la deschiderea templului de la Tenochtitlan, de pildă.
- aveau o armată specială, în acest scop, pentru a-i aproviziona cu victime pe preoți.
- băgau zâzanie între triburile cucerite, pentru a avea un prilej să-i potolească și să ia cât mai mulți prizonieri, în vederea sacrificării.

O carte de istorie spaniolă arată că în 1487, când a fost deschis marele templu, au fost sacrificate 80.000 de victime, la o singură ceremonie.

Dar nu crede tot ce scriu cărțile de istorie! Deoarece sacrificarea a 80.000 de oameni ar fi fost aproape imposibilă! Aztecii ar fi avut nevoie de puști automate și bombe pentru a masacra atât de mulți oameni! (De fapt, numai în ultimii ani, oamenii au învățat să se omoare

între ei atât de repede și în număr așa mare, dar asta se numește război, ceea ce face ca totul să pară în regulă).

Ce fel de a muri...

Aztecii preferau să sacrifice războinici inamici. Cu cât inamicul era mai curajos, cu atât sacrificiul era mai de valoare. Dacă un aztec captura un inamic, el obișnuia să spună: „Iată-l pe fiul meu iubit", iar victima ar fi trebuit să spună: „Da, dragul meu tată!" Tu schimbi astfel de replici cu tatăl tău, când vrei mai mulți bani de buzunar, probabil... Ai face bine să speri ca „dragului tău tată" să nu-i vină ideea să te sacrifice.

Aztecii aveau cinci moduri principale de a sacrifica oamenii, unul mai crud ca celălalt. Pe care l-ai alege? Iată un ghid aproximativ. Cum ai puncta aceste metode?

1. Întindeau victima pe spate, pe piatra de sacrificiu, îi deschideau pieptul cu un cuțit, îi scoteau inima și o ofereau zeilor, într-un vas de piatră.

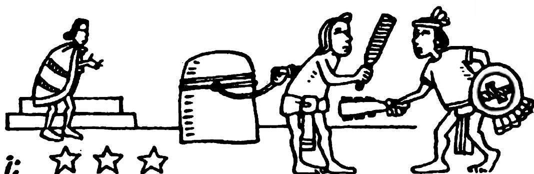
Punctaj: ☆☆☆☆☆
Nu e rău, dacă piatra nu e foarte rece!

2. Tăiau capul victimelor. De obicei, asta era soarta femeilor destinate să joace rolul zeițelor.

Punctaj: ☆☆☆☆
Un mod rapid de a-ți găsi sfârșitul, dar și de a te distra, cât timp ești tratată ca zeiță.

3. Legau victima de o stâncă mare și îi dădeau o bâtă, să se apere contra unui războinic aztec, a cărui bâtă avea un vârf ascuțit.

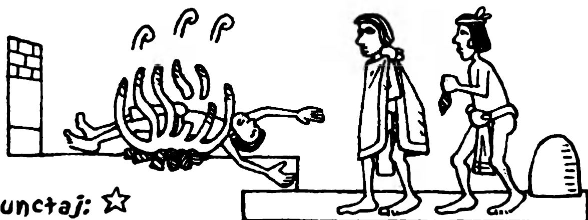
Punctaj: ☆ ☆ ☆
Cazi în luptă, dar avantajul e că nu durează mult.

4. Legau victima de stâlpi și slobozeau o mulțime de săgeți în ea. Marcau inima victimei cu o pată albă, dar nimeni nu nimerea acea pată cu prima duzină de săgeți. Sângele din răni îngrășa pământul și îl făcea mai bun pentru grâne... sau, cel puțin, așa credeau aztecii!

Punctaj: ☆ ☆
Nu ți-ar plăcea să fii pe post de pernită pentru ace!

5. Aruncau omul în foc, apoi îl scoteau afară și repetau lucrul acesta de câteva ori. Când era aproape gata prăjit, îi scoteau inima.

Punctaj: ☆
Ce cruzime!

Mama-monstru

În 1803, baronul Friederich Heinrich Alexander von Humboldt a vizitat Mexicul, pentru a studia istoria aztecilor. El a descoperit o statuie de piatră, înaltă de trei metri și care cântărea 12 tone. Fusese sculptată într-un singur bloc de rocă vulcanică și era oribilă.

De fapt, era atât de șocantă, încât a îngropat-o din nou. Era o statuie a zeiței Coatlicue. Victimele erau sacrificate în fața ei... și, când vedeau cât de urâtă este, puteau muri din cauza șocului, înainte ca preotul să facă sacrificiul!

Hidoasa Coatlicue avea o formă umană, în linii mari, dar avea...

- două capete, ca doi șerpi, care se uitau unul la altul
- șerpi, în loc de brațe
- o mulțime de șerpi, răsuciți în formă de aripi de vultur, prinse de umeri
- picioare de jaguar (pisica aceea mare, nu mașina, prostane!)
- un colier de inimi, cranii și câteva mâini, înșrate pe niște intestine.

Te-ai plictisit vreodată la școală, în timpul lecțiilor de artă? De ce nu îl întrebi pe profesorul tău, dacă

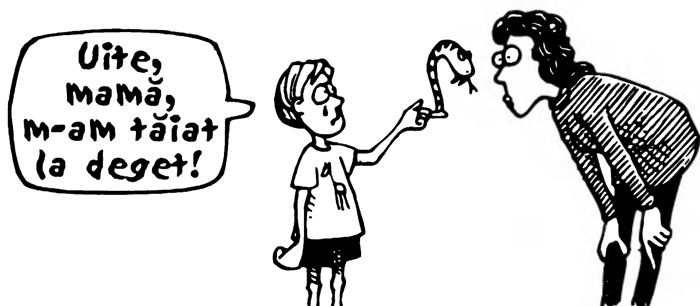
îţi dă voie să faci un model al lui Coatlicue din plastilină? Când e gata, poţi să smulgi inima unui copil de jeleu, drept ofrandă zeilor. Foloseşte o lingură pentru asta, ca să nu te tai.

Ei, dacă urmezi aceste instrucţiuni, ai toate şansele să fii exmatriculat din şcoală, pe motiv că eşti bolnav şi dezgustător. Deci, un alt motiv ca să o faci! Iat-o pe splendida Coatlicue, cea grozavă, drăguţă şi însetată de sânge!

Îţi aduce aminte de cineva?

Povestea lui Coatlicue este la fel de înspăimântătoare, ca și statuia ei. Coatlicue era o zeiță care aștepta să nască un copil, ce urma să devină soare, când s-ar fi făcut mare. Dar înainte de a naște copilul, Coatlicue a fost ucisă de fiica ei, zeița Lunii, și de cei 400 de fii ai săi, stelele. I-au tăiat capul, iar șerpii de la gât simbolizează imaginea sângelui care țâșnește.

Dar copilul se născu, totuși, și își răzbună mama, aruncând-o pe zeița Lunii de pe un munte și învingându-i pe cei 400 de frați ai lui. (Ce copil!) La fiecare răsărit, Soarele alungă Luna și stelele de pe cer. Asta numai dacă primește rația sa de sânge din sacrificii, desigur!

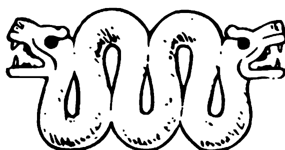
Se știe sigur că unele sacrificii se terminau cu o masă, la care se serveau câteva bucăți din unele victime. (Mâinile și coapsele erau singurele bucăți, din care preoții le permiteau oamenilor să mănânce!).

În anii' 80, profesori inteligenți recunoșteau că aztecii aveau festine canibalice! Carnea le dădea puterea să lupte și să captureze și mai multe victime.

În anii '90, chiar și profesorii cei mai luminați au spus că asta era o mare aiureală.

De fapt, aztecii aveau destulă mâncare, ca să nu fie nevoiți să ia gustări... omenești!

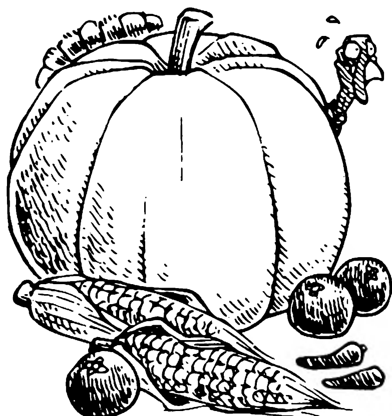

SĂ MĂNÂNCI CA UN AZTEC

Hrană ciudată

E greu de imaginat hrană modernă, fără plantele descoperite în Mexic, acum 500 de ani.

De exemplu, de la maiași avem materia primă necesară pentru guma de mestecat. De la azteci au rămas și alte tratații. Ce ar fi viața ta fără...

- condimente, precum *cilli* sau ardeiul iute
- porumb, pentru fulgii tăi de la micul dejun
- dovleci, pentru ca Cenușăreasa să se poată duce la bal și tu să poți să-ți faci un felinar de Halloween
- roșii, pentru sosul atât de gustos
- curcani, pentru masa de Crăciun.

Aztecii aveau boabe de ciocolată, care erau atât de prețioase, încât erau folosite ca monede de schimb. Cultivau alune, pe care comercianții le aduseseră din America de Sud. Imaginează-ți cinematografele de azi, fără moștenirea aztecă! Nici tu floricele, nici tu alune, nici ciocolată!

Desigur, mexicanii n-au gătit gras, până nu au venit spaniolii cu porci din Europa... Aztecii nu gustaseră niciodată hrană prăjită. Deci, o extraordinară invenție, precum cartofii prăjiți, avea nevoie de cartofi (originari din America de Sud), care trebuie să fie prăjiți, înainte de a fi crănțăniți!

Zece tratații gustoase... pentru ei!

Oamenii din Mexic au avut întotdeauna o mâncare... interesantă. Acum 10.000 de ani, duceau mamuții în mlaștini și îi omorau cu cuțite și sulițe de piatră, după care făceau adevărate festinuri... de elefanți!

Noi ne putem bucura de o mulțime de mâncăruri plăcute, datorită popoarelor din Mexic. Sunt însă și câteva lucruri pe care ei le mâncau cu plăcere, dar pe care tu nici măcar nu le-ai gusta, cum ar fi...

1. Maimuțe. Maimuța păianjen și maimuța urlătoare erau niște delicatese pentru azteci și mai sunt mâncate și astăzi, de băștinași! Maimuța urlătoare și-a căpătat numele de la zgomotul pe care îl face și care se aude la cel puțin 3 km depărtare. Dacă am putea să o înțelegem, probabil că ar „urla" cam așa: „Aveți grijă, să nu vă mănânce și pe voi aztecii!"

2. Broaște râioase. Arheologii au găsit oase de broaște marine, în multe din vechile sate mexicane. Deoarece pielea acestor broaște este otrăvitoare, ei presupun că acestea erau folosite ca un fel de medicament, dar prea mult din acest medicament te putea ucide! Un alt mod de a muri, nu?

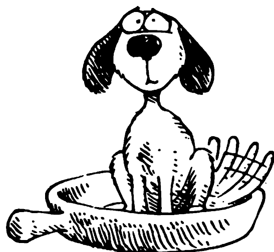
3. Broaște obișnuite, mult mai puțin periculoase, ca cele râioase, și foarte gustoase, întreabă orice bucătar-șef francez! Și aztecii savurau glume oribile, de genul:

4. Cactus. O anume specie de cactus era incredibil de folositoare. Aztecii foloseau acest

cactus, pentru a face ace și piroane, dar și fire, hârtie, sfoară, haine, covorașe, drept combustibil sau pentru acoperișul caselor. Planta mai putea fi fiartă și din ea se obținea un sirop dulce, din care se făcea apoi un fel de vin de cactus. Necazul era că exista o lege aztecă împotriva beției, iar pedeapsa era moartea.

5. Câini. Da, da, câini! N-ai dori budincă de câine, copoi de vânătoare, fript la tavă, terrier de Yorkshire prăjit sau ciocolată de boxer? Ce barbarie!

6. Mătasea broaștei. Da, acea materie verde, pe care o vezi plutind pe lacul din parc! Aztecii din Teotihuacan o adunau de pe lac, umpleau cu ea prăjituri și le mâncau. Necazul e că astăzi lacurile sunt poluate cu reziduuri, iar mătasea broaștei de pe ele l-ar îmbolnăvi chiar și pe un aztec!

7. Șopârle. Greu de prins, dar carnea de pe aceste mici creaturi este foarte bună la gust. Poți să încerci!

8. Furnici. Oamenii din Europa sunt obișnuiți să fie năpădiți de furnici, când merg la iarbă verde. Aztecii au avut o idee mai bună... Le mâncau, pur și simplu! Mmm, ce bun și crocant! Ai mânca și tu câteva? Poate, una sau două, care s-au strecurat în sandviciul tău, când nu erai atent!

Poate că ai și devenit un mâncător de furnici, ca aztecii!

9. Mormoloci. Întreabă-ți părinții despre icre de gris. Boabele transparente de gris arată ca ouăle de pește sau de broască, de ce nu?! Puah!

10. Larvele. Știi ce sunt? Insecte, înainte de a crește mari. Larvele de muște sunt cunoscute ca viermi, iar larvele de fluturi se numesc omizi.

Ceva ce nu ai vrea să bei...

Maiașii au învățat să facă alcool tare, din mierea de albine. Dar mierea avea nevoie de bacterii (germeni), pentru a se transforma în alcool. Cum au pus germenii în miere?

Răspuns: Fetele luau mierea în gură, o plimbau de colo-colo și apoi o scuipau afară într-un recipient mare. După câteva zile începea să facă spumă și balonașe și așa se transforma în alcool!
Dar nu încerca și tu... s-ar putea să ți se carieze dinții, tot plimbând mierea printre dinții!

... și ce nu vroiau aztecii să mănânce

Surprinzător, dar nu vroiau să mănânce ciocolată! Aztecii aveau boabe de cacao, din care facem noi azi ciocolata. Știau cum să piseze boabele, să le fiarbă în apă, până făceau spumă. Acest amestec era apoi îndulcit cu miere și aromatizat cu vanilie.

Și de ce nu beau aztecii această licoare minunată?

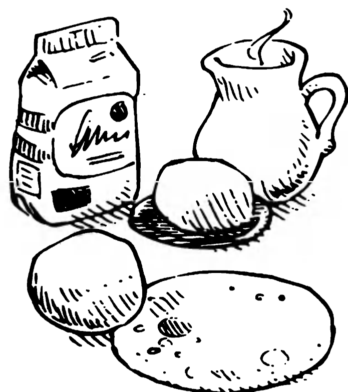
Deoarece boabele de cacao erau mult prea

prețioase pentru ei. Pentru un aztec, să-și facă o ceașcă de ciocolată era ca și cum tu ai mânca un mega-sandvici! Risipă curată!

Desigur că oamenilor bogați le plăcea să arate cât sunt ei de avuți și beau ciocolată. Cred și eu, ei își puteau permite!

Hrană pe care cred că ți-ar plăcea să o mănânci

Tortillas, un fel de lipie de porumb. Alimentul de bază al aztecilor era porumbul, pe care îl mâncau aproape cu orice. Făceau niște lipii, subțiri ca niște clătite, „tortillas", pe care fie puneau hrana, ca pe o felie de pâine prăjită, fie o înfășurau în jurul unei umpluturi, ca pe o clătită. Făina de porumb nu este obișnuită în afara Mexicului, dar făina obișnuită da. Iată cum poți face aproximativ 6 tortillas cu 150 g de făină obișnuită, 25 g de untură și 90 ml de apă caldă. Amestecă-le într-un aluat și întinde-le atât de subțiri, încât să poți vedea masa de lucru. Pune un cerc din acest aluat, de 20-25 cm, într-o tigaie plată, și coace-l timp de 40 de secunde.

Ar trebui să facă mici umflături, când ajunge la temperatura potrivită. (Și tu ai face bășici, dacă ai fi aruncat într-o tigaie fierbinte, nu-i așa?). Întoarce-l și prăjește-l și pe partea cealaltă cam 30 de secunde.

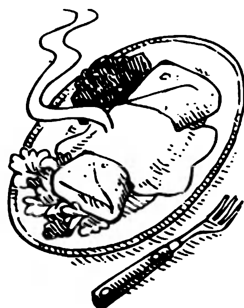
Dar cel mai bine este să cumperi tortillas, gata făcute, de la magazin! Ca să vezi și tu cum sunt cele adevărate!

Quesadillas

Încălzește bine de tot o tigaie. Aruncă o tortillas în ea și pre-sară aproximativ 25 g de brân-ză rasă și

câteva felii subțiri de ceapă, pe deasupra. La sfârșit, pune o altă tortillas pe deasupra. După un minut sau două, brânza începe să se topească. Întoarce totul și mai lasă-l să se încălzească încă un minut! Poftă bună! Poți adăuga chilli (fâșii verzi de chilli ar fi și mai frumos), dacă vrei ca mâncarea să aibă aroma atât de îndrăgită de azteci.

Burritos

Fel de mâncare, consumat mai ales în Statele Unite. „Burritos" înseamnă „măgăruși" dar nu te speria, asta nu înseamnă că iau bucăți dintr-un urecheat din curtea din spate! Nu este nici un pic de carne de măgar într-un burritos! Sunt tortillas, umplute cu tot ce ți-ar face plăcere.

Viață de câine

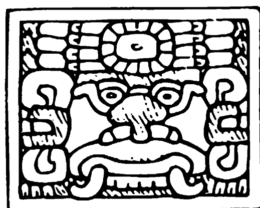
Câinii mexicani duceau o viață foarte fericită. Probabil că nu ar mai fi fost așa fericiți, dacă ar fi știut ce o să li se întâmple! Din fericire, câinii nu pot prevedea viitorul. Dacă ai un câine, fii bun cu el și nu îi povesti despre câinii azteci și nici nu lăsa această carte sub nasul lui Grivei, ca nu cumva să o citească! Deoarece...

• aztecii creșteau câini mici pentru mâncare. Acești câini erau practic fără blană, pentru că era foarte cald în Mexic.... de fapt, erau câini fără nici un fel de blană. Erau mici și burtoși, iar olarii

mexicani făceau vase de lut, de forma acestor câini.

• maiașii creșteau câini care nu lătrau. Asta însemna liniște și pace, în timpul nopții... dar cum reușeau, bieții de ei, să vorbească între ei?

• unii dintre băștinașii din Mexic credeau că un câine își putea ajuta stăpânul să treacă pe lumea cealaltă, atunci când murea. Problema era că și câinele trebuia să fie mort în momentul respectiv. De fiecare dată când stăpânul murea, câinele era ucis și îngropat cu el.

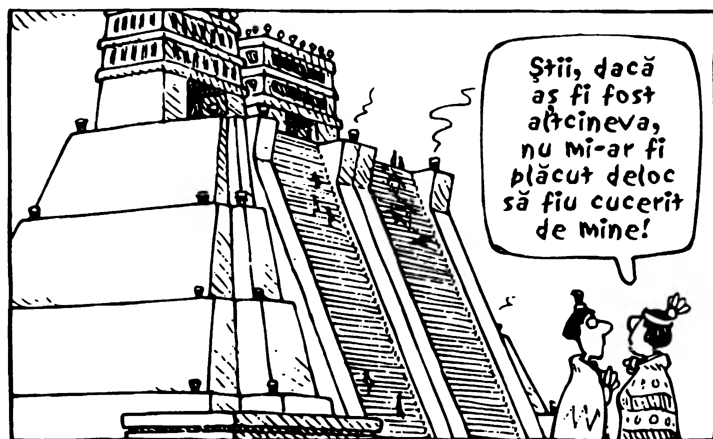

ZILELE AZTECILOR

Un jurnal dezgustător

Aztecii aveau un calendar de 365 de zile, la fel ca și noi azi, dar fără anul bisect. Acest calendar, precum și mișcările stelelor, le dădea un jurnal... dezgustător (ca și ei) pentru fiecare an.

Orașul Tenochtitlan era foarte întins și piramidele gemene ale Marelui Templu vegheau asupra sa. Erau piramide gemene ale zeilor, zeul vieții și zeul morții... dar mai mult al morții, pentru oamenii pe care războinicii azteci îi cucereau.

Străzile lor nu erau pline de murdărie și de vechituri putrezite, ca străzile Europei din acea vreme. Ele erau păstrate curate de mii de măturători, care le măturau în fiecare zi. Gunoiul era colectat, încărcat în bărci și vărsat mult mai departe.

De obicei, măturătorii erau prizonieri din alte triburi, care erau obligați să îi slugărească pe azteci. Dacă unul din acești măturători ar fi ținut un jurnal, ar fi văzut ce groaznic ar fi fost... Ar fi arătat cam așa...

1 NOIEMBRIE - 20 NOIEMBRIE: zilele penelor prețioase.

1 NOIEMBRIE. Anul Nou. Cum sărbătoresc războinicii acest eveniment? Țin post, se înfometează zile întregi. Sunt bucuros că nu sunt un războinic care trebuie să țină post...
E și așa destul de rău să fii sclav. Am mâncat de dimineață, dar îmi este încă destul de foame, aș mai putea mânca trei câini și ar mai fi loc și de un șarpe cu clopoței!

---

5 NOIEMBRIE. Azi aztecii își amintesc de războinicii lor morți. De fapt, numai cei bătrâni își aduc aminte de ei. Trebuia să-i cinstesc și eu, dar am uitat! Mare vânătoare cu premii pentru cei mai buni vânători. Deoarece este vremea vânătorilor, își iau prizonierii, îi leagă ca pe cerbi, picioarele din față de cele din spate. (Da, știu, știu, oamenii nu au picioare din față, doar se prefac că au!). Apoi preoții îi sacrifică, tot ca pe cerbi.
De-adevăratelea (asta nu mai e prefăcătorie). Îi auzi gemând: „O, Doamne, Doamne, Doamne!" Bineînțeles că rămâne o grămadă de mizerie după ei, care trebuie curățată.
Dar, nu mă plâng, ar putea fi mai rău.
Aș fi putut fi eu cel sacrificat.

---

18 NOIEMBRIE. Aceasta este ziua în care se mănâncă tamale de apă. Slavă Cerului că este doar o dată la opt ani! Aztecii nu mănâncă decât tamale, muiate în apă, *un fel de* tamale, fiindcă nu au nici un fel de condimente, numai carne și făină de porumb, ca un terci fără gust. Sus, la templu, sunt niște spectacole, cu dansuri foarte frumoase.

Of, Doamne, de ce s-or fi ducând aztecii acolo, ca să le strice? La ei, totul se sfârşeşte cu o ceremonie unde înghit şerpi de apă şi broaşte. Ţi se face foame numai când îi vezi. Eu prefer friptura mea de şarpe prăjit.

21 NOIEMBRIE - 10 DECEMBRIE. Zilele în care se înalţă drapele.

21 NOIEMBRIE. Aztecii sărbătoresc ziua de naştere a lui Huitzilopochtli, care l-a învins pe Coyolxauhqui în luptă. Oamenii flutură steaguri de hârtie, pe ferestrele caselor lor, sau le agaţă de pomii fructiferi. Toţii se bucură... cu excepţia prizonierilor care vor fi sacrificaţi la Marea Piramidă a Tenochtitlanului. Dar jalea lor nu durează multă vreme, desigur!

---

11 DECEMBRIE - 30 DECEMBRIE. Zilele căderilor de apă.

14 DECEMBRIE. Este umezeală. De aceea numesc aceste zile „Zilele căderilor de apă", deoarece plouă, de obicei. Ei, bine că măcar piramida este spălată cum trebuie! Dar este frig şi plin de noroi pe străzi. Cel puţin este vreme bună pentru sacrificii. Nu rămâne nici o bucăţică scârboasă de măturat.

---

30 DECEMBRIE - 19 IANUARIE. Zilele întinderii.

3 IANUARIE. Comercianţii se roagă pentru

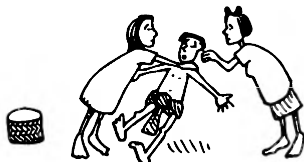
vânzări bune. Ei, desigur că sunt sacrificați și câțiva sclavi, pentru asta! Iar preoții sunt costumați ca zei și dansează câteva dansuri foarte frumoase, înainte de o mare sărbătoare a stăpânilor. Ei, sigur că nu! Cum să fiu invitat și eu?! Oh, de n-aș fi vreodată sclavul vreunui comerciant... N-am nici un chef să mi se smulgă inima din piept, chiar dacă aztecii consideră acest lucru drept o mare onoare.

20 IANUARIE - 8 FEBRUARIE. Zilele creșterii.

26 IANUARIE. Azi e ziua în care aztecii își înșfacă copiii și îi trag de gât pentru a-i face să crească. Și mama obișnuia să-mi facă asta... Aproape că nu durea. De-aia sunt drăguț și înalt. Am eu gâtul ca un șarpe cu clopoței, dar sunt drăguț și înalt. Eu îl țineam de picioare pe fratele meu mai mic, în timp ce mama îl trăgea de cap. Trebuia să fi auzit trosniturile oaselor gâtului său...

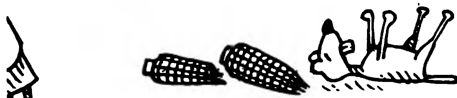
28 IANUARIE. Azi li se fac găuri în urechi copiilor. Celor care au supraviețuit întinderii gâtului, vreau să spun. Și în cazul ăsta, îmi țineam fratele mai mic la pământ, în timp ce mama îi făcea găurile. Nu prea țipa de durere.

---

31 IANUARIE. Azi, aztecii aduc onoruri zeului focului. Porumb rumenit, în fața altarului acestuia și câteva animale prăjite. Desigur, preoții sunt aceia care mănâncă aceste

daruri făcute zeului. Mă întreb dacă zeilor le este foame vreodată? Am foarte mult de măturat, după o ceremonie ca asta.

9 FEBRUARIE - 13 FEBRUARIE.
Zilele fără rost.

12 FEBRUARIE. Aztecii au 18 luni, de câte 20 de zile, în calendarul lor. Deci, rămân aceste 5 zile fără rost! Toată lumea spune că sunt, ghinioniste. (Desigur, nimeni nu este sacrificat în timpul acestor 5 zile, deci bănuiesc că sclavii și prizonierii le consideră foarte norocoase. În plus, nimeni nu muncește în aceste zile. M-am hotărât să stau în pat, ca să nu mă atingă ghinionul. Dar am căzut din pat! Nu m-a durut prea mult.

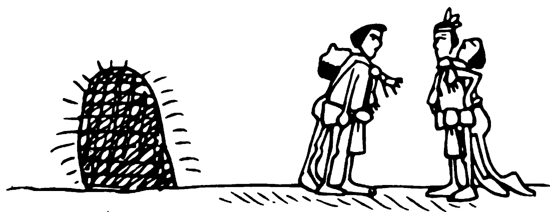
14 FEBRUARIE - 5 MARTIE.
Zilele înălțării copacilor.

18 FEBRUARIE. Desigur că nu sunt înălțați copaci, de-adevăratelea. Sunt ridicați stâlpi, cu drapele pe ei, apoi sunt aduse sacrificii zeilor porumbului și ploii. În această perioadă, sunt sacrificați copiii, dar bine că îi duc în vârful muntelui, pentru a îi sacrifica. Mai puțină mizerie de curățat, pentru mine. Cu cât copiii plâng mai mult, cu atât mai fericit va fi zeul ploii. Cel puțin, așa se zice. Dacă aș fi fost eu în locul lor, aș fi cârâit ca un papagal.

6 MARTIE – 25 MARTIE.
Zilele jupuirii bărbaţilor.

16 MARTIE. Tinerii războinici se prefac că se bat. Foarte amuzant şi fără prea multă mizerie. Dar preoţii fac sacrificiile obişnuite şi poartă pielea victimelor. Nu m-aş vedea nici mort într-o pelerină de piele omenească. Aztecii ăştia au gusturi foarte proaste şi se aşteaptă ca noi, sclavii, să curăţăm după ei. Am, în orice caz, o viaţă de câine. (Cu excepţia faptului că sclavii nu sunt mâncaţi, precum câinii.) Bine că cel puţin pun pieile într-o peşteră sfântă, în templu. Lucrurile ar fi cu totul altfel, dacă preoţii ar trebui să curețe după ei înşişi, ascultaţi-mă pe mine! Preoţii poartă acele piei 20 de zile. Prietenul meu, care face curat în templu, spune că put groaznic!

26 MARTIE – 14 APRILIE.
Zilele când se oferă flori.

3 APRILIE. A venit primăvara, aşa că aztecii se duc pe câmp pentru a sacrifica flori. Azi, măturam printre piramidele Marelui Templu, când am văzut că iese afară un preot. El ne-a spus că piramidele sunt ca viaţa şi moartea. „Viaţa are nevoie de moarte, pentru a exista, şi moartea are nevoie de viaţă" zicea el. Am dat doar din cap şi am...

sperat că nu tânjește la viața mea. Sângele acoperise cam pe jumătate treptele până în vârful piramidei. Aș fi putut să răcâi zile întregi și tot nu aș fi reușit să scot petele de pe ele. Mă bucur că nu e treaba mea.

---

15 APRILIE-4 MAI. Zilele marelui priveghi.

3 MAI. Tinerele fete aztece pleacă în procesiune, pe câmp, pentru a binecuvânta porumbul. Eu nu merg, desigur. Alți copii sacrificați, în vârful muntelui. Te și miri cum de mai rămân copii, în ritmul în care îi omoară aztecii.

5 MAI - 22 MAI. Zilele secetei.

17 MAI. E mare uscăciune. E un praf teribil pe străzi și în fiecare seară mă duc acasă murdar. Preoții au ales un tânăr, care, pretind ei, ar fi zeul Tezcatlipoca. El se simte foarte bine, fiind tratat ca un zeu. Necazul e că zeii nu îmbătrânesc niciodată, așa că în fiecare an trebuie să aleagă alt tânăr! Ce se întâmplă cu cel de anul trecut? Va fi sacrificat, desigur!

---

23 MAI-13 IUNIE. Zilele în care se mănâncă porumb și fasole.

13 IUNIE. Sfârșitul anotimpului uscat și din nou... mizerie! Se aduc ofrande de hrană uneltelor folosite pe câmp. Aș vrea să mi se ofere și mie ceva... Sunt aduse trestii de pe lac și se fac rogojini, scaune și decorații pentru temple. Rămân o grămadă de bucățele

de trestie peste tot. Să mături trestia din noroi, nu e ușor deloc, credeți-mă pe mine!

14 IUNIE - 23 IULIE. Zilele sărbătorilor stăpânilor.

20 IUNIE. Stăpânul orașului Tenochtitlan invită oamenii simpli la câteva sărbători mari. Desigur aztecii obișnuiți, dar nu și sclavii ca mine, care trebuie doar să curețe după ei. Totuși, rămâne hrană multă, întotdeauna, nu mă pot plânge.

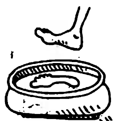
24 IULIE -1 SEPTEMBRIE. Zilele sărbătoririi morților.

13 SEPTEMBRIE. Sărbători, sărbători, sărbători. Cu orice prilej. Acum se celebrează moartea. Aztecii ăștia duc o viață bună. În afară de sacrificii, azi au un concurs grozav, escaladarea stâlpilor. Mama i-a spus fratelui meu mai mic să fie atent să nu cumva să câștige. Nu trebuie să te faci remarcat în nici un fel. Asta, dacă vrei să rămâi în viață în Tenochtitlan.

2 SEPTEMBRIE - 11 OCTOMBRIE. Zilele măturatului.

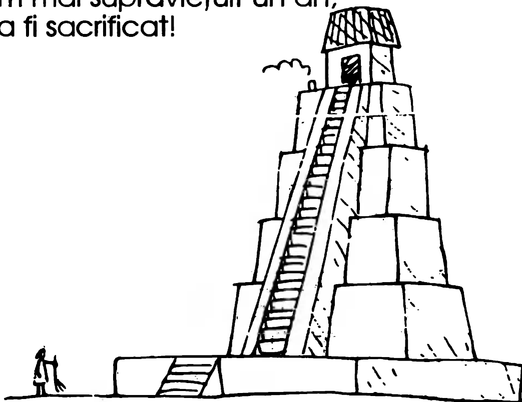
1 OCTOMBRIE. Aztecii fac o curățenie extraordinară. Dar unde credeți că aruncă tot gunoiul? Pe străzi. Și cine trebuie să îl curețe? Eu și ceilalți măturători! Este perioada când zeii se întorc la templu, pe perioada de iarnă. Ieri, la miezul nopții, a sosit primul zeu și,

ca să fie clar pentru toți că este în templu, a lăsat o urmă de picior în templu, după ce și-a băgat piciorul într-un vas cu făină. Truc ieftin. Dar, oricum, se face murdărie, care trebuie măturată, nu?

12 OCTOMBRIE - 31 OCTOMBRIE. Zilele sărbătoririi munților.

31 OCTOMBRIE. Aztecii au o plantă care nu se ofilește niciodată. Fac un aluat, în care adaugă și această plantă, și îl pun la copt, după ce îi dau forme de zei și șerpi. Dar, oare, aztecii mănâncă aceste prăjituri? Nu!
Le oferă zeilor! N-o să-i înțeleg pe aztecii ăștia, nici dacă trăiesc 50 de ani. De fapt, aș fi fericit să împlinesc 15 ani! Sunt foarte recunoscător că am mai supraviețuit un an, fără a fi sacrificat!

SĂ TRĂIEŞTI CA UN AZTEC

Aztecii erau mari luptători. Până în anul 1500, cuceriseră cea mai mare parte din Mexic. Populaţia învinsă trebuia să aprovizioneze ţara de baştină a aztecilor, mai ales oraşul Tenochtitlan, cu hrană, îmbrăcăminte şi sclavi.

Dar dorinţa cea mare a aztecilor era să aibă prizonieri de război, pentru sacrificiile lor.

Se ridica o problemă: Pe cine să mai învingă, când ei cuceriseră tot Mexicul?

Răspuns: aztecii au trimis spioni. Azteci, deghizaţi în comercianţi, mergeau în oraşe străine şi căutau semne de rebeliune împotriva stăpânirii aztece. Dacă găseau un grup cât de mic de rebeli, îi încurajau: „Haideţi, înfruntaţi-i pe azteci! Pun pariu, băieţi, că puteţi să îi bateţi, de să le sune apa-n cap!"

De îndată ce rebelii intrau în acţiune, aztecii atacau şi câştigau. Câştigau, deoarece spionii lor, falşii comercianţi, le spuneau care sunt toate slăbiciunile inamicilor.

Războinicii azteci încercau să captureze rebelii

în viață, ca să îi poată sacrifica mai târziu, în Tenochtitlan. Josnic și murdar, dar acesta era modul aztecilor de a se asigura că Soarele își va continua mișcarea pe cer.

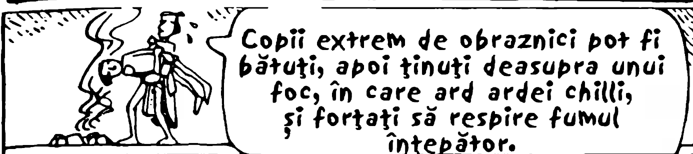
Cruzi cu copiii

Dacă vrei ca zeii să îți aducă ploaie și o bună recoltă, atunci trebuie să le faci daruri. Trebuie să le dai daruri cu adevărat prețioase, desigur, nu orice gunoi sau vechitură. Și care era cel mai prețios dar care putea fi oferit? O viață. Și care era cea mai de preț viață? Viața unui copil, bineînțeles. Probabil că iubeau tare mult copiii, deoarece... sacrificau duzini în fiecare an!

E adevărat că cel mai adesea erau sacrificați copiii de sclavi. Aztecii erau chiar mai duri cu proprii lor copii. Copilul aztec era învățat să nu se aștepte la o viață fericită... și nici nu li se oferea așa ceva! Ți-ar fi plăcut să fii copil aztec?

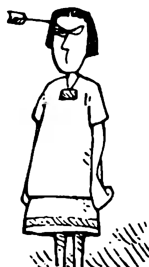

Știai că...

... băieții erau antrenați pentru a deveni războinici? Când erau botezați, la numai câteva zile după naștere, li se dădea și echipamentul de războinic: o cingătoare în miniatură, o pelerină, un scut și patru săgeți.

... primele cuvinte pe care le auzea un copil când se năștea erau: „Ai venit pe Pământ care este un loc al torturii, al durerii, al plictiselii, al bolilor, setei, foamei și plânsului”? Încurajator! Mai ales, după ce te chinuisei atât să vii pe lume!

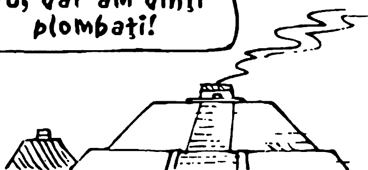

... unui copil i se punea numele după ziua și luna în care s-a născut? Erau 20 de zile și 18 luni, dar lunile puteau avea nume foarte stânjenitoare. Închipuiește-ți, să te cheme toată viața Șase câini... (te vei simți... ca un câine), Zece Crocodili... (vei fi un pic... irascibil) sau Opt Maimuțe... (și, dacă ai fi aztec, ar fi trebuit să mănânci maimuțe). Sau ai prefera să te cheme Vânt, Vultur, Șoarece, Șopârlă, Floare sau Cap de Mort?

... figurinele de lut, din jurul anilor 600 - 900, întruchipează băieți mexicani, rânjind cu dinții plombați până la un punct? Probabil că îi ajuta să mănânce friptura de câine! Ție ți-ar plăcea să ai dinții plombați? Uhhhh!

...dacă o familie era foarte săracă, exista un mod foarte rapid și ușor de a face bani? Vânzarea copiilor! O idee copiată de la maiași. Negustorii de sclavi cumpărau copii sănătoși și îi duceau la târgul de sclavi. Copiii trebuiau să lucreze ore în șir fără oprire, altfel erau pedepsiți. Cam ca la școală, dacă ne gândim bine...

... dacă murea un copil, nu i se făcea coșciug? Era îngropat într-un borcan. Să sperăm că mai târziu nu va dezgropa nimeni borcanul și nu îl va confunda cu unul de gem!

... aztecii erau, cu siguranță, singurii din lume care, prin anii 1500, aveau școli pentru băieți și fete? Dar nu începeau școala până când nu împlineau 15 ani și o terminau la vârsta căsătoriei, cam la 20 de ani!

Băieții puteau alege școala de preoți sau școala pentru războinici. Fetele învățau, mai ales, să cânte și să danseze. Apoi, urma, desigur...

Căsătoria mexicană

Vrei să te căsătorești cu persoana iubită și să ai o ceremonie aztecă autentică? Iată cum procedau băieții azteci... (Din păcate, voi, fetelor, nu prea aveați vreun cuvânt de spus în această situație!)

Poți să supraviețuiești ca un aztec? Imaginează-ți că ești un băiat aztec. Supune-te următorului test...

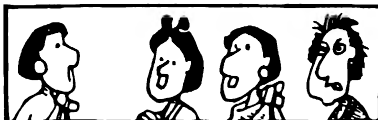
1. Întâi alege-ți mireasa. Cine intervine pe lângă fată?

a) Tu singur, băiete.
b) Îi ceri cavalerului tău de onoare (celui mai bun prieten) să o facă pentru tine.
c) Îi ceri unei femei în vârstă să facă acest lucru pentru tine.

2. Pe cine întrebi?
a) Întrebi fata, bineînțeles.
b) Întrebi preoții, dacă zeii sunt de acord cu căsătoria.
c) Întrebi familia fetei.

3. Cui ceri permisiune de a te căsători?
a) Mamei tale.
b) Tatălui tău.
c) Profesorului tău.

4. Cum îți alegi ziua nunții?
a) Cazi de acord asupra ei, împreună cu aleasa ta.
b) Toată lumea se căsătorește în aceeași zi, așa că nu ai de ales.
c) Citește-ți horoscopul și fii sigur că este o zi „fastă" în calendarul aztec.

5. Este o sărbătoare înainte de nuntă. Cine o pregătește?
a) O pregătești singur, gătind mâncarea pe care ai vânat-o tu însuți.
b) Mama ta, care îți gătește felul de mâncare favorit, în cantitate suficientă pentru toată lumea
c) Părinții miresei, așa că nu trebuie să te preocupe nimic.

6. Nunta are loc după ospăț și pe timpul nopții. Cum vine mireasa acasă la tine, pentru ceremonie?
a) Cu un taxi.
b) O cari în spate.
c) Este cărată în spatele de o femeie bătrână.

7. Cum ajung oaspeții de la ospăț, la tine acasă?
a) Călare pe boi.
b) Se înșiruie unul după altul, dansând tot timpul până la tine acasă.
c) De parcă ar fi la o procesiune cu torțe.

8. Fiecare îți dă un cadou de nuntă. Când îți iei cadourile?
a) Când te muți în casă nouă.
b) Imediat după nuntă.
c) Chiar înainte de nuntă.

9. Cum se desfășoară ceremonia?
a) Tu și mireasa apucați în dinți un șarpe, băiatul, capul și fata, coada.
b) Vă luați de mână, pur și simplu, și schimbați inelele.
c) Se leagă pelerina băiatului de bluza fetei.

10. Are loc ospățul final, unde se bea alcool. Cine are voie să bea?
a) Tu și prietenii tăi.
b) Toată lumea, cu excepția miresei și a mirelui.
c) Orice oaspete, mai mare de 30 de ani.

Răspunsuri: Toate răspunsurile c) sunt corecte. Răspunsurile a) și b) sunt greșite.

1. Băieți, alegeți-vă mireasa! Trebuie să fie cineva, cu aceeași poziție socială ca și tine. Trimite apoi o femeie bătrână să o ceară în căsătorie, pentru tine. Bunica ta ar fi numai bună!

2. Întreabă familia fetei dacă poți să te căsătorești cu ea. Nu te obosi să o întrebi pe fată, deoarece ea nu are nici un cuvânt de spus, dacă tu și familia ei vreți.

3. Trimite un mesager să îl întrebe pe profesorul tău, dacă poți să te căsătorești cu ea. Dacă profesorul spune „Nu!", atunci nu te poți căsători cu ea, asta e!

4. Alege ziua nunții. Trebuie să fie o zi „fastă" în calendarul aztec. Consultă-ți și horoscopul și mai citește și în cărți. Sâmbetele sunt zile bune.

5. Familia fetei organizează o petrecere în casa ei, unde oaspeții mănâncă, în timp ce ea își pune rochia de mireasă și se machiază.

6. După cină, trebuie să aștepți până se înserează, deoarece căsătoriile au loc noaptea. Mireasa este cărată la casa băiatului, pe umerii unei femei bătrâne. Dacă bunica ta mai e în stare, după toată alergătura, poate căra ea mireasa.

7. Oaspeții vin într-o procesiune, luminată de torțe... arzătoare, bineînțeles nu electrice!

8. Cuplul stă pe o rogojină, în fața focului, și toată lumea le dă cadouri de nuntă. (Atenție, aztecii nu aveau prăjitoare de pâine automate, untiere de oțel inoxidabil sau filtre de cafea electrice, așa că nu faceți astfel de cadouri.)

9. Cuplul este considerat căsătorit, atunci când pelerina băiatului este legată de bluza fetei. Acest obicei mai este cunoscut și azi, drept „leagă nodul"!

10. La petrecerea finală poți participa, numai dacă te-ai refăcut după cea de la casa fetei. Oaspeții mai în vârstă de 30 de ani pot bea alcool și nu este nici o rușine să te îmbeți. (Avertisment: orice persoană mai tânără de 30 de ani, care se îmbată, primește o scărmăneală zdravănă, pentru acest delict. Data viitoare când este prinsă, nu mai stă nimeni la discuții cu ea, este executată!)

Care a fost punctajul tău?

10 - Ai trișat!

5-9 - Baftă chioară!

1-4 - Curăță-ți creierul, se simte nevoia!

0 - Ai fi foarte potrivit pentru un sacrificiu aztec!

Ei, băieţi, dacă v-a plăcut, de ce nu încercaţi cu altă fată... şi iar cu altă fată... şi din nou cu alta.. Şi tot aşa... Câte neveste îţi poţi permite?

Regele Nezahualpilli a avut 2000 de neveste şi 114 copii! Cum, Dumnezeu, îşi amintea numele lor?
Şi, vorbind despre regi...

Hainele cele noi ale împăratului

În Anglia, monarhii sunt încoronaţi de mai bine de 1.000 de ani în cele mai bogate mantii care se pot cumpăra. Mătăsuri grele, catifele călduroase şi gulere de blană. Foarte plăcut, în ceaţa Londrei şi în ploaia măruntă din Edinburgh! Regii şi reginele se costumează de parcă ar spune: „Uitaţi-vă ce bine arăt, ţărănoilor!"

Dar un împărat aztec, nou ales, făcea tocmai pe dos. Era dus în faţa zeului Soarelui, căruia trebuia să-i spună ce fiinţă umilă şi fragilă era el.

Împăratul petrecea patru zile, ţinând post. (Sau trei zile, dacă era, într-adevăr, grăbit!)

Apoi îşi scotea toate hainele, stătea în faţa statuii zeului şi îi spunea...

Imaginează-ți, ce șoc ar fi avut, dacă zeul i-ar fi zis: „În regulă, amice! Ia-ți catrafusele și șterge-o! Am găsit pe cineva mai bun!"

Desigur toată această umilință nu dura mult... Nu ține chestia asta niciodată, la regi și împărați...

De îndată ce se termina încoronarea, urma o petrecere unde...

- oaspeții nobili trebuiau să poarte haine simple, pentru a nu fi mai eleganți decât împăratul
- oaspeții trebuiau să își plece capetele
- nu aveau voie să se uite direct la fața împăratului
- nu aveau voie să stea cu spatele la el, deci, trebuiau să părăsească încăperea, mergând cu spatele

De atunci încolo, împăratul...

- era cărat aproape pretutindeni într-un jilț, umbrit de un baldachin, făcut din pene prețioase
- dacă se hotăra să se dea jos, atunci nobilii măturau solul în fața lui și își puneau hainele pe jos, ca piciorul împăratului să nu atingă niciodată pământul
- întotdeauna când mânca, era ferit de privirile oamenilor obișnuiți, de un scut de aur
- i se ofereau o sută de feluri de mâncare la fiecare masă, pentru a alege dintre ele
- în timpul mesei, era înveselit de clovni și jongleri
- avea 10 încăperi la palat, pline de păsări și o grădină zoologică, unde se găseau animale din tot regatul. Șerpii cu clopoței erau ținuți pe un pat de pene.

Ce mod... umil de viață! Tot ce trebuia să facă pentru asta, era să își dea hainele jos și să admită în fața unei statui de piatră că era prost. Chiar și tu ai putea face asta!

Luptătorii furioși

Bărbații aztecii trăiau pentru a lupta. Când bătea toba de război, toți bărbații azteci trebuiau să își ia armele și să se alăture unui grup de aproximativ 800 de oameni.

Ce alte lucruri fantastice mai știi despre războinicii azteci? Încearcă acest test ciudat, pe care Quetzalcoatl l-ar completa imediat. Răspunde doar cu „Adevărat" sau „Fals" la următoarele...

1. Războinicii azteci purtau armuri.

2. Aztecii aveau bâte din lemn, cu lame de piatră la capăt, destul de rezistente pentru a tăia capul unui cal.

3. Conducătorii azteci erau ușor de identificat, deoarece purtau pene mari și ornamente în formă de trestie pe umerii lor.

4. Războinicii azteci credeau că a muri într-o

batălie era un lucru minunat.

5. Războinicii azteci bogați purtau aur și bijuterii când se duceau la luptă.

6. Războinicii nu se tundeau, până nu omorau pe cineva în luptă.

7. Aztecii credeau că este mai bine să te omori, decât să cazi prizonier.

8. Armata aztecă trebuia să captureze 20 de luptători inamici pentru sacrificii. Mai mulți, da, dar, în nici un caz, mai puțini!

9. Tinerii azteci deveneau războinici adevărați, dacă își mânjeau fața cu sângele unei inimi, care încă mai bătea.

10. Războinicii, care nu mai aveau ce mânca, puteau să își mănânce prietenii morți.

Răspunsuri:

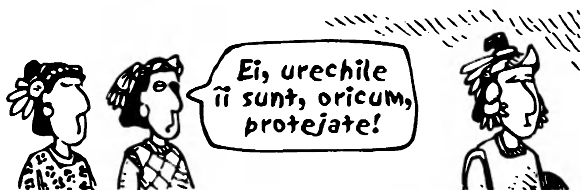
1. ***Adevărat.*** Dar nu era o armură de metal, deoarece ei nu cunoşteau oţelul. Era o pufoaică de bumbac, muiată în apă cu multă sare, pentru a se întări.

2. ***Adevărat.*** Cel puţin, aşa spuneau soldaţii spanioli, după luptele împotriva lor. Înainte de a veni spaniolii, aztecii nu tăiau cai, deoarece... nu existau cai în Mexic.

3. ***Adevărat.*** Când luptau cu alte armate mexicane, mai era cum mai era, dar spaniolii aveau arme şi doborau căpeteniile... pe capete, fiind aşa de uşor de identificat.

4. ***Adevărat.*** Credeau că sunt transformaţi imediat în păsări cântătoare, şi trimişi să îl însoţească pe zeul Soare. Hm! O poveste verosimilă!

5. ***Adevărat.*** Nu doar pentru că vroiau să arate drăguţ când ajungeau cadavre, dar credeau că pietrele preţioase aveau puteri magice, care îi protejau.

6. ***Adevărat.*** Tinerii trebuiau să îşi lase părul lung, lucru dizgraţios, care spunea tuturor că nu erau cu adevărat bărbaţi.

7. ***Fals.*** Regele Moquiuhix a încercat să se răzvrătească împotriva prietenilor săi azteci. Când armatele sale au fost înfrânte, el s-a aruncat de pe vârful piramidei sale şi a murit. Aztecii învingători au fost atât de dezgustaţi, încât trupul regelui mort nu a fost îngropat, ci a fost lăsat să putrezească.

8. ***Adevărat...*** Împăratul aztec Tizoc (a domnit între 1481- 1486) a dat ordin să fie executat un om la fiecare trei oameni din triburile învinse. Nu 20, ci 20.000!

9. ***Adevărat.*** Chiar și prietenii spaniolilor din Tlaxcallan îndeplineau acest ritual, sub privirile soldaților spanioli, creștini.

10. ***Fals.*** Războinicii erau fericiți să mănânce inamici morți, dar refuzau să mănânce prietenii morți, alături de care luptaseră, indiferent cât de foame le era. În bătalia din 1521, împotriva spaniolilor, au fiert scoarța copacilor și au mâncat-o, dar nu s-au atins de miile de prieteni morți.

Jocuri sângeroase

Maiașii jucau un joc cu mingi, care a fost preluat și de azteci.

Maiașii l-au numit *poc-toc.* Suna destul de vesel, amintind de ping-pong. Cu cât jucai mai bine, cu atât zeii erau mai mulțumiți și grânele creșteau mai bogate, asta era convingerea lor.

Jocul cu mingi era legat de ideea de viață și moarte. Dacă vrei să trăiești ca un aztec, atunci poate că îți va plăcea să încerci următorul joc, împreună cu prietenii tăi. Dacă vrei doar să trăiești... nu-l juca niciodată!

Ai nevoie de:

- o curte de 140 m lungime și 36 m lățime, în forma de I, înconjurată de ziduri de piatră. Poate fi și mai mică, de mărimea unui teren de baschet, de exemplu.
- câte un inel în fiecare parte a terenului, cam la 5 m înălțime față de sol.
- pietre plate, tăiate în formă de capete, pentru a ține scorul
- o minge de cauciuc cu diametrul de aproximativ 15 cm
- două echipe de 10 jucători; sunt permise mai multe rezerve, care să îi înlocuiască pe cei morți sau pe cei duși la spital în timpul jocului
- un rastel pentru craniile victimelor sacrificate, care au privit la joc
- fiecare jucător are nevoie de un coif și apărătoare pentru mâini, genunchi și picioare, făcute din piele fiartă. Dar nu omorî vacile și nici nu tăia pantofii de piele din casă! (Sunt bune apărătoarele de la skateboard... sau, și mai simplu, nu juca la fel de dur ca aztecii!)

Scopul:

Ca și la baschet, jucătorii unei echipe pasează mingea între ei, până ajung într-o poziție bună de marcat. Un punct se realizează introducând mingea în unul din inelele din perete.

Reguli:

Poți folosi brațele și picioarele pentru a pasa mingea, dar nu palmele sau laba piciorului... și cam atât! Probabil că de aceea sunt uciși atâția jucători în timpul jocului! Nu există reguli care să interzică uciderea unui adversar de joc, iar a pierde înseamnă dizgrație, ceea ce te face să privești uciderea adversarilor într-o altă lumină! Deci, dacă vrei, poți adăuga o regulă care să penalizeze uciderea unui adversar.

Rezultatul:

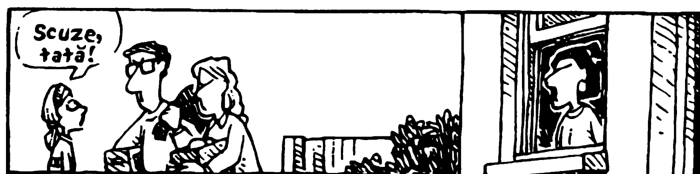
Echipa care înscrie prima, câștigă. Unii istorici spun că jucătorii care pierdeau erau duși pe o platformă de la marginea terenului, unde le erau tăiate capetele și înfipte în stâlpi de lemn

(deși o lovitură pe fața învinsului cu o scrumbie veche și întărită, ar fi fost de ajuns pentru sărbătorirea victoriei).

Un jucător care a înscris, poate pretinde orice bijuterie sau haină de la spectatori. Problema este că jucătorul trebuie să prindă mai întâi spectatorul!

Uneori, echipele se pot înțelege asupra premiilor pe care le primesc învingătorii: aur, jad, sclavi sau chiar o casă... dar mai bine întreabă-ți părinții, înainte să pui casa la bătaie!

Adevărul despre jocul cu mingea

Istoricii nu știu întotdeauna adevărul despre lumile antice. Doar îl bănuiesc...

Multe cărți de istorie îți vor spune că jocul cu mingea era jucat până la moarte de azteci și maiași. Alți istorici sunt de părere că asta e curată prostie.

Adevărul este că există picturi pe pereții terenurilor, unde se juca acest joc, care arată că învinșii își pierdeau capetele. Dar picturile nu înfățișează un joc adevărat, ci un joc cu mingea dintr-o veche legendă.

1. Planeta Venus era un zeu tânăr care a jucat jocul cu mingea împotriva unui zeu din Infern și a pierdut...

Sunt convinși că nu mai avem nici o șansă!!

Acum, nu!

2. Premiul era viața învinsului...

Jos cu capul planetei!

N-am plănuit să se termine așa!

3. Șuvoaie de sânge s-au scurs din gâtul lui și capul i-a fost atârnat undeva, în Infern...

Simt așa, ca un nod în gât!

4. Dar într-o zi, fiica stăpânului morții trecu pe acolo și craniul o scuipă în față...

Au și craniile astea niște maniere...

Ptiu! Ptiu!

5. Drept urmare, ceva mai târziu, prințesa născu un copil, un alt Venus, noua stea a dimineții!

Ce frumos strălucesc, ce bine!

Nici nu-ți pasă de bătrânul tău tată!

Deci, asta este povestea de pe pereții terenurilor de joc. O poveste inventată, pentru a explica de ce planeta Venus dispare de pe cer și apoi reapare.

Când turiștii ajung la marginea terenurilor maiașe, ghizii le spun: „Asta se întâmpla când se jucau ei cu mingea, învinșii își pierdeau capetele!"

Istoricii au preluat această poveste și au repetat-o în cărțile lor. (Verifică în cartea ta de istorie, la capitolul „Maiași și azteci"). Dar mă îndoiesc că e adevărat!

Istoria poate fi oribilă.... dar istoricii sunt și mai oribili... uneori!

Nu cred că te tentează să încerci jocul ăsta...

Volador

Ai nevoie de:

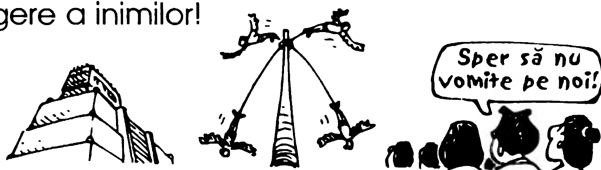
- un stâlp, înalt și solid ca un stâlp maiaș, cu o platformă în vârf
- patru sfori fixate în vârful stâlpului
- costume de pasăre

Reguli:

Patru jucători, costumați în păsări, urcă în vârful stâlpului și fixează sforile sub brațele lor. Fiecare „pasăre" sare din vârful stâlpului și se rotește în jurul său de 13 ori. După ce patru jucători s-au rotit de 13 ori au ajuns la numărul norocos 52 și acest lucru îi asigură că zeul Soare va continua să „zboare" în jurul Pământului.

Rezultatul:

Nici unul, la drept vorbind! Un fel de bungee-jumping aztec, în onoarea zeului Soare, și mult mai puțină mizerie, ca la sacrificiile obișnuite, de smulgere a inimilor!

Nenorocire pentru femei

Femeile nu erau prea bine tratate în lumea aztecilor. Dar puteau face un lucru prin care bărbații le respectau... puteau da viață. Acesta era lucrul cel mai de seamă de care era capabilă o femeie, erau de părere bărbații.

Fantoma femeii nenorocoase bântuia noaptea, la răscruce de drumuri. Purta ghinion să o întâlnești. Dar trupul femeii moarte nu era considerat de azteci ca aducător de ghinion. Dimpotrivă, credeau că are puteri magice. Dacă un războinic aztec reușea să taie un deget și ceva păr dintr-un cadavru de femeie și le punea sub scutul său când mergea la război, nu mai avea de ce să te teamă. Degetul fermecat îl proteja.

Dar cum puneau mâna pe un deget? Se duceau la familia femeii moarte și spuneau: „Scuzați, vă supărați dacă o ciopârțesc puțin?"

Nu. Erau azteci, doar, și aztecii nu fac niciodată nimic politicos sau simplu!

Când auzeau de vreun cadavru potrivit, se organizau în grupuri și se duceau să deranjeze funerariile. (Desigur că nu puteau să fie mai mult de zece într-un grup, ca să capete câte un

deget!)

„Ei, dacă pierd înmormântarea, nu-i nimic! Pot găsi mormântul și pot dezgropa corpul."

Odată era vorba de „Odihnească-se în pace!" pentru ca în clipa următoare, să fie „Odihnească-se în... părți!"

Și, fiindcă tot vorbim despre cimitire...

Medicină magică și mine ucigașe

Împăratul locuia în palatul său, cu săli încăpătoare, cât pentru 3.000 de oaspeți. Sătenii azteci locuiau în colibe, făcute din cărămizi uscate la soare și văruite, care aveau trei sau patru camere, în care 10-15 oameni puteau să trăiască sau... să moară. Deoarece... când un membru al familiei murea, era îngropat sub dușumeaua casei! Altă idee copiată de la maiași. Imaginează-ți cum ar fi să te îndopi la masă, peste bunica, sau să dormi peste sora ta sau să bei, peste tatăl tău! Uhhhh!

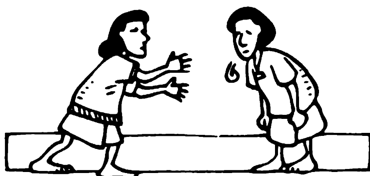

NOTĂ: **Asta nu e sănătos, deloc, așa că nu îți îngropa peștișorul auriu sub plăcile dușumelei!**

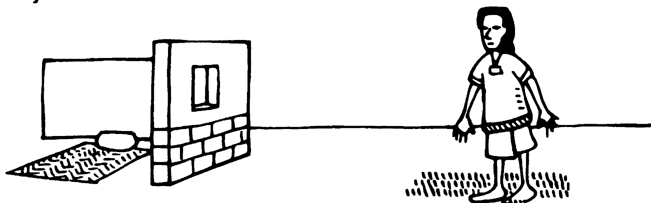
Dacă te îmbolnăvești, nu încerca dietele aztece. Cele fără rost sunt... fără rost, desigur, iar cele care au cât de cât un rost pot omorî pacientul. Unele sunt folosite și astăzi, deoarece ierburile sunt bune, chiar dacă unele leacuri ni se par, de-a dreptul prostești! Oricum, nu strică să le încerci!

Vindecarea unei răceli aztece...

1. Găsește un copil răcit, deși ar merge și un profesor care strănută!

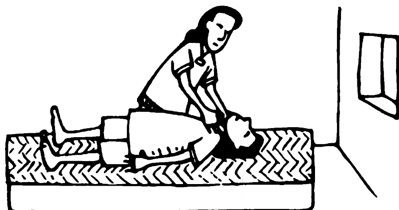
2. Dă-te jos din pat la răsăritul soarelui și du-te la cel mai apropiat petec de iarbă.

3. Adună roua de pe iarbă într-o sticluță sau într-un borcan de gem.

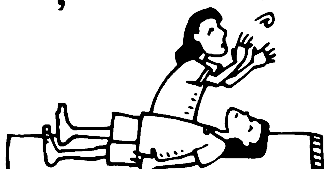
4. Pune pacientul pe pat și dă-i capul pe spate.

5. Pune câte o picătură de rouă în fiecare nară (trebuie să cureţi bine mucozităţile, mai întâi, ca să intre picăturile).

6. Spune o rugăciune, de genul:
„Oh, Quetzalcoatl, alungă spiritele diavolului din capul acestui copil (sau profesor, după caz) şi fă-l din nou bine!"

Cel mai important lucru este rugăciunea. Cele mai multe dintre reţetele aztece erau bazate pe alungarea spiritelor din corpul pacientului. Câteodată, vreun doctor mai prescria şi câte un medicament, cu adevărat puternic, făcut din seminţe de zorele sau ciuperci, care putea înnebuni pacientul şi chiar omorî. Nici un spirit al diavolului cu puţină minte n-ar fi stat într-un asemenea corp!

Aztecii bolnavi de boli incurabile

Aztecii nu aveau tratamente pentru boli, ca vărsatul de vânt, adus de spanioli din Europa! Invadatorii au dat aztecilor aceste boli care s-au răspândit rapid, golind sate întregi.

În 1520, cineva din Spania, bolnav de vărsat

de vânt, a reușit să omoare atâția azteci, încât le-a slăbit armata, ceea ce i-a ajutat pe spanioli să învingă.

Alte boli ca pojarul, tusea convulsivă, febra tifoidă sau malaria, au ucis alte milioane. Au făcut mai multe revagii ca ciuma (Moartea Neagră) în Europa. Dacă nu îi prindea boala, atunci mureau din cauza muncii extenuante în minele de argint sau de la câmp.

Este un mister unde au dispărut maiașii... Dar aztecii? Unde au dispărut? Aici, nu-i nici un mister! Uite cum a fost...

1520

1590

Nu mai sunt nici pe jumătate bărbatul care eram...

1650

1 milion de oameni =

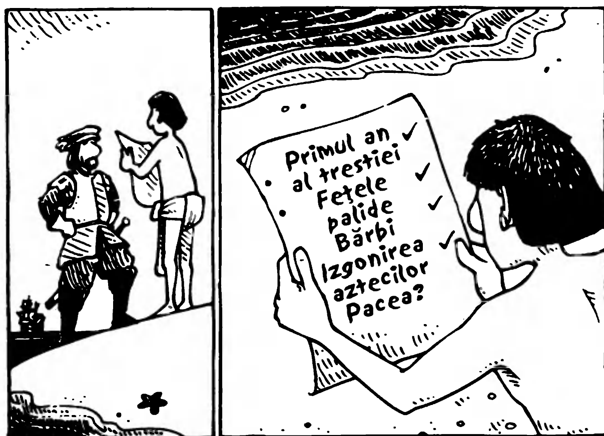
ŞIREŢII CONCHISTADORI

Desigur că prin această practică de a smulge inimile oamenilor încă în viaţă, aztecii s-au făcut foarte nepopulari, printre triburile pe care le conduceau. Singura speranţă pentru mexicanii oropsiţi era o veche legendă.

În această legendă, se spunea că mexicanii veniseră din altă ţară, iar conducătorul lor era un zeu, numit Quetzalcoatl. Acest zeu a fost alungat din Mexic pe o plută de şerpi, dar a spus că se va reîntoarce într-o zi.

Legenda spune că în primul An al Trestiei, Quetzalcoatl urma să revină cu o sabie, iar mexicanii îl vor recunoaşte după barba lui albă. Quetzalcoatl va înlătura domnia neghiobilor azteci şi va aduce pacea în Mexic.

Deci, când Hernan Cortes şi spaniolii au debarcat, legenda s-a dovedit a fi adevărată în mare parte.

Hernan Cortes și cei 600 de soldați ai săi au început cucerirea. Folosind arme și cu baftă (cât carul!) și-au croit drum prin imperiul aztec.

Isteţul Cortes

Hernan Cortes a pornit spre Mexic cu 11 corăbii, 508 soldaţi şi cam 100 de marinari. Mai avea şi 16 cai. Caii urmau să-i fie de mare ajutor în bătălie. Cei din Mexic nu mai văzuseră cai până atunci.

Cortes nu ştia că aztecii stăpâneau peste 20 de milioane de oameni, dar nu spera să poată să cucerească întregul imperiu, numai cu mica lui armată. Trebuia să inventeze ceva. Trebuia să câştige prietenia localnicilor şi să îi impresioneze cu forţa sa.

Eşti la fel de isteţ ca şi Cortes? Ce ai fi făcut în această situaţie încurcată?

Problema jefuitorilor

Cortes avea o regulă strictă care spunea că oamenii săi nu trebuiau să fure de la triburile învinse. Acest lucru era numit „jaf" şi era pedepsit cu moartea.

La puţin timp după ce a debarcat, Cortes a început să îşi facă prieteni printre duşmanii aztecilor.

În timp ce mărşăluiau mai departe, câţiva dintre prietenii săi mexicani au început să îi jefuiască pe cei din satele Cingapacinga. Cortes s-a mâniat, le-a explicat regula din armata lui şi le-a ordonat: „Daţi înapoi tot ce aţi luat!" Mexicanii au făcut aşa cum li s-a spus. Cortes avea acum mai mulţi prieteni, fiindcă îi câştigase de partea lui şi pe cei jefuiţi.

Apoi, s-a întâmplat un lucru foarte neplăcut. Unul dintre soldaţii spanioli a fost prins jefuind. Ce putea Cortes să facă? I se dădeau fel de fel de sfaturi...

Amândoi aveau dreptate. Cortes putea să piardă sprijinul celor 500 de soldaţi ai săi sau sprijinul celor 2.000 de războinici mexicani.

Tu ce sfat ai fi urmat? A sau B? Sau ai fi acceptat ambele sfaturi şi nu ai fi pierdut nici un sprijin? Cum ar fi putut face Cortes acest lucru?

Leagă o funie în jurul gâtului omului și înalță-l de acel copac. Noi vom merge mai departe. De îndată ce vom dispărea, taie-i nebunului sfoara, până nu îl sugrumă de tot!

Cortes mai avea o problemă. Erau câțiva soldați care vroiau să fure o navă și să se întoarcă acasă. Cum a rezolvat el și această problemă? Ai ghicit, a ars toate navele! Isteț, Cortes ăsta!

Puterea preoților

Cortes vroia să pună capăt sacrificiilor umane, care ajunseseră la cam cinci pe zi, în orașele „prietene" prin care trecuse. Și mai vroia să îi convertească pe mexicani la creștinism.

Problema era că preoții mexicani erau oameni de temut. Un scriitor spaniol spunea...

Purtau pelerine negre și aveau părul lung, până la talie. Unii îl aveau până la călcâie și era atât de îmbâcsit

și nǎclǎit cu sânge, încât nu mai putea fi descurcat. Urechile le erau tǎiate în bucǎți, ca un sacrificiu adus zeilor, și miroseau a carne putrezitǎ.

Acești preoți nu vroiau sǎ renunțe la pozițiile lor importante. Cortes avea mare nevoie de sprijinul lor. Ce era de fǎcut?

Deveniți preoți creștini și o sǎ aveți și în continuare putere! Spǎlați-vǎ pe cap, tundeți-vǎ, faceți o baie și purtați robe albe și vǎ vom arǎta ce înseamnǎ slujba creștinǎ!

Ce sfat ai urma, A sau B? Putea, oare, Cortes sǎ-i facǎ fericiți și pe mexicani și biserica?

A. Executǎ-i, dacǎ nu renunțǎ la puterea lor. Biserica noastrǎ creștinǎ nu se împacǎ deloc cu metodele lor sângeroase!

B. Dacǎ îi omori pe preoți, mexicanii nu vor mai putea fi ținuți în frâu de nimeni!

În cele din urmă, a reușit să-i convingă. Idolii azteci au fost aruncați din vârful piramidelor și înlocuiți cu altare și cu cruci creștine. Petele de sânge au fost acoperite cu var și preoții piramidelor au devenit preoți creștini, după ce au făcut câteva mofturi, desigur! Creștinii spuneau: „Mâncați pâinea asta, e trupul Dumnezeului nostru și beți acest vin, care este sângele lui!" Așa ceva era pe înțelesul preoților! Ei știau că, dacă mănânci un om, capeți puterea acelui om, dar dacă mănânci pâine și vin la o „comuniune" creștină, capeți puterea unui zeu! Nici nu e de mirare că au acceptat așa ușor! Cortes a părăsit orașele prietene, cu preoți convertiți la creștinism acum, și a plecat mai departe, către Tenochtitlan, să-l întâlnească pe puternicul împărat aztec, Motecuhzoma.

Superstiții sumbre

Spaniolii erau învingători, așa că ei au scris cărțile de istorie. Ca majoritatea „învingătorilor" de-a lungul istoriei, ei au schimbat povestea și au inventat faptele în așa fel, încât ei să fie văzuți bine, iar cei cuceriți, rău.

Istoricii spanioli au făcut ca împăratul Montecuhzoma să pară un om slab și prost care și-a distrus imperiul, deoarece credea în superstiții prostești și în semne. Dar care erau aceste semne ciudate... și ce ai fi crezut tu dacă le-ai fi văzut sau dacă ai fi auzit despre ele? Montecuhzoma a trimis după magicienii și vrăjitorii săi și le-a cerut să-i explice aceste semne îngrozitoare. Dacă ai fi fost unul dintre magicieni, cum le-ai fi explicat tu?

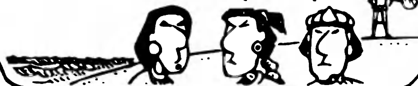

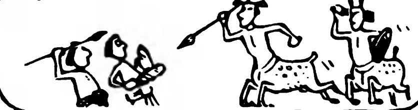

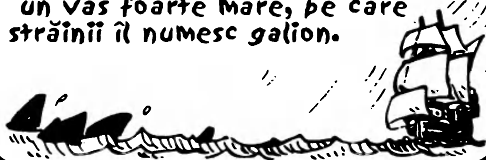
Spune-le magicienilor mei că vreau să știu ce înseamnă toate astea!

Dacă ai fi fost un magician isteț, ai fi spus:

Păi? Ai găsit răspunsurile corecte? Dacă nu, nu fi necăjit, că nici magicienii lui Montecuhzoma nu le-au găsit... Ce ruşine! Ce tortură!

Vestea proastă este că erau câteva lucruri, pe care nici măcar un tip inteligent ca tine nu le-ar fi putut explica. Montecuhzoma pretindea că ar fi trăit următoarele...

Problema lui Montecuhzoma era că nu avea destui prieteni, care să îl ajute! Cei din Tlaxcallan îi urau pe azteci. Şi nici nu-i de mirare, aztecii au încercat timp de 100 de ani să îi înrobească şi să-i sacrifice! Oamenii din Tlaxcallan s-au aliat cu spaniolii şi astfel micul grup al lui Cortes a ajuns o armată de 5.000 de luptători!

Adevărul este că, mai mult ca sigur, Montecuhzoma nu a crezut că Hernan Cortes ar fi zeul Quetzalcoatl, coborât pe Pământ. Montecuhzoma nu l-a înfruntat pe Cortes, fiindcă a crezut că era trimisul unui alt mare rege... cum, de fapt, şi era! Bineînţeles că l-a întâmpinat pe acest mesager ca pe un vizitator important.

Imaginează-ţi şocul produs când vizitatorul a intrat în palatul regal.... şi l-a luat prizonier pe împăratul Montecuhzoma!

Oraşul ororilor

Montecuhzoma primise mesaje că armata lui Cortes a debarcat. Împăratul a încercat totul,

pentru a-i ține la distanță de capitala Tenochtitlan.

A încercat să îl mituiască pe Cortes cu aur, să îl înspăimânte cu amenințări, chiar să-l și omoare, într-o ambuscadă care a dat greș însă.

În cele din urmă, s-a resemnat și a așteptat sosirea coloniștilor.

Pe 8 noiembrie 1519, spaniolii au înaintat de-a lungul digului, spre orașul Tenochtitlan, din insulă, și au ajuns față în față cu împăratul aztec. Cortes însuși a scris mesajul de întâmpinare rostit de Montecuhzoma...

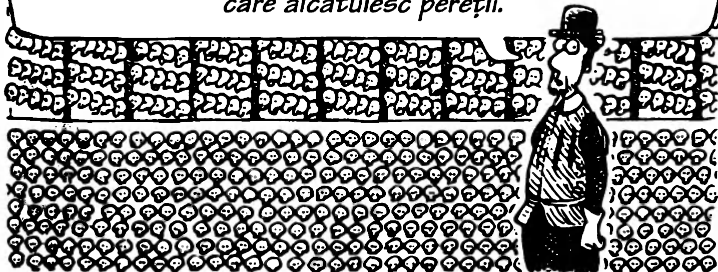

Vești nemaipomenite! Împăratul însuși preda puterea! Spaniolii s-au mutat repede în marele palat al tatălui lui Montecuhzoma, care era destul de mare, ca să încapă toți. Aveau o vedere minunată, dar nu erau prea entuziasmați de ceea ce vedeau. La început, s-au uitat la Marea Piramidă. Un spaniol, numit Tapia, scria...

În vârf, exista o cameră cu statuia celui mai mare zeu de pe aceste meleaguri. Era înaltă de trei metri și era făcută dintr-o pastă, făcută din făină și amestecată cu sângele băieților și fetelor. Mai mult de 5.000 de oamnei se aflau în slujba acestui zeu. Ei se trezeau fix la miezul nopții pentru ceremonialul de sacrificiu, care consta în scurgerea sângelui din limbă, brațe și coapse, înmuierea unor pale în acest sânge, după care erau aruncate într-un foc uriaș, făcut cu lemn de stejar.

Spaniolul Bernal Diaz a fost mai mult decât șocat de rastelul cu cranii, de lângă poarta principală a templului. Era ca un cuier de pălării, dar pe care erau agățate cranii. Sute de cranii erau fixate în ciment, într-un perete înclinat, iar la vârf erau 70 de stâlpi înalți, fiecare cu câte o duzină de piroane. Diaz a povestit mai departe...

Totuși, spaniolii au reușit să facă propriile lor orori în acest oraș de coșmar.

Un șef rebel și fiul său au fost aduși în oraș pentru a fi executați. Cortes a ordonat să fie arși de vii, pe rug.

Mexicanii văzuseră sacrificii, cu miile, în care era scoasă inima victimei, dar nu așa ceva. Întreg orașul a ieșit afară să vadă acest nou mijloc de sacrificiu. Au urmărit tăcuți ceremonialul. Cortes făcuse ceva ce nici Montecuhzoma nu reușise în acest oraș de coșmar. Îi șocase pe sângeroșii azteci.

Azteci furioși

Arderea șefilor mexicani nu i-a stârnit pe azteci să lupte împotriva lui Cortes și a micii armate spaniole. Spaniolii au făcut însă alte două greșeli care i-au înverșunat pe azteci.

În primul rând, Cortes s-a dus în templul lor de sacrificiu, din capitala Tenochtitlan. Un istoric indian descrie ceea ce a făcut Cortes acolo...

Cortes a ordonat preoților să aducă apă pentru a spăla sângele de pe pereți și să ia de acolo statuile zeilor lor. Preoții au râs și au spus că nu pot să îi mute pe zei din templu, la care Cortes a replicat: „O să-mi facă mare plăcere să lupt pentru zeul meu, împotriva zeilor voștri, care nu înseamnă nimic". A luat o bară de fier și a început să lovească în statui.

Preoții erau îngroziți și stupefiați, iar restul aztecilor erau furioși. După întâmplarea aceea, plănuiră să îi omoare pe spanioli. I-au întrebat pe coloniști dacă pot ține în templu marele lor festival anual

de dans, pentru sărbătorirea recoltei, și i-au invitat și pe soldați să se uite. Soldaților le-a ajuns la urechi zvonul că aztecii vor să îi omoare, imediat după festival, așa că au atacat primii.

Un indian scria:

Au năvălit între dansatori și l-au atacat pe cel de la tobă și i-au tăiat brațele. I-au tăiat apoi capul, care s-a rostogolit pe podea. Apoi i-au înjunghiat pe dansatori, măcelărindu-i cu lăncile și săbiile lor. Pe câțiva i-au atacat de la spate și aceștia au căzut secerați la pământ, cu intestinele afară. Unii au încercat să fugă, dar s-au împiedicat în propriile intestine. Pe alții i-au decapitat sau le-au sfărâmat capetele în bucăți. Indiferent de felul în care au încercat să se salveze, nu au reușit să scape de urgia spaniolă.

Aztecii s-au organizat și i-au atacat pe spanioli, cu forțe uriașe. Degeaba încerca împăratul aztec, Montecuhzoma, să le spună oamenilor săi că spaniolii erau prietenii lor. Oamenii au început să arunce cu pietre și săgeți aprinse, chiar în Montecuhzoma. O piatră l-a lovit în cap pe împărat și a murit trei zile mai târziu.[1]

1. Când nu au mai avut nevoie de el, inamicii lui Cortes l-au acuzat de uciderea lui Montecuhzoma. Nu se știe dacă a fost așa sau nu. Cei care au scris despre asta nu au fost la fața locului.

În sfârşit, sângeroşii azteci i-au izgonit pe spanioli din capitala lor, Tenochtitlan, şi au omorât două treimi din ei. Mulţi spanioli s-au înecat, când au căzut în lac, din cauza aurului furat, care atârna greu în cureaua de la brâu.

Cucerirea spaniolă a Mexicului s-a încheiat, numai după opt luni... cel puţin, pentru moment...

Test rapid

Unul dintre căpitanii lui Cortes, Pedro Alvardo, se lupta să-şi facă drum spre podul de peste lac. Era călare pe un cal şi avea o lance. Calul a fost omorât, aşa că a trebuit să-şi croiască drum doar cu lancea. În cele din urmă, a ajuns într-un loc unde podul era rupt. Era mult prea greu pentru un om în armură să sară... Ce ai fi făcut tu şi ce a făcut Alvardo?

Răspuns: A făcut un salt peste lac, folosindu-se de lance! Acest loc face parte azi din autostrada care iese din Mexic şi se numeşte *Saltul lui Alvardo.*

Lupta reîncepe

Dar Hernan Cortes nu avea de gând să renunţe aşa uşor la comorile aztecilor şi a revenit în 1521.

Aceasta a fost o dată importantă în lumea

aztecilor, dar și pentru spanioli.

Ar fi fost niște titluri senzaționale pentru știri dacă ar fi existat pe atunci. Și măcar dacă ar fi avut ziare. Îți poți imagina ce titluri grozave ai fi găsit în ziare... dacă ar fi existat pe atunci!

El plănuiește să îi convertească pe nativi în creștini, după care urma să radă orașul blestemat de pe fața pământului. „Dacă ăștia nu trec la creștinism, îi vom tortura și îi vom executa până o vor face!" a spune el amenințător. „Asta va pune capăt tuturor acestor ritualuri, pline de cruzime":

Bingo!

13 august 1521

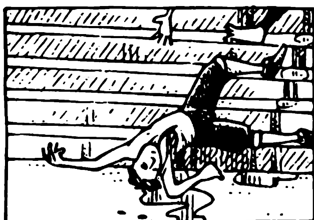
El Sol

Prețul: Tot atât!

ÎN EXCLUSIVITATE: FERICITUL HERNAN PLEACĂ DUPĂ AUR!

Doar la doi ani după debarcarea pe malurile putred de bogate ale aztecilor, bravul conchistador Cortes (36) a recucerit capitala! Mica și viteaza lui armată a mărșăluit prin orașul Tenochtitlan și l-a arestat pe împăratul Cuahtemoc. Bătălia pentru Tenochtitlan a durat de 93 de zile neîntrerupte. Bătălia a fost sângeroasă și, rănit fiind, Cortes a fost prins și luat în captivitate de un șef aztec. Cortes a scăpat, atunci când căpitanul Olea a smuls mâna aztecului. Marea greșeală a aztecilor a fost că l-au păstrat în viață pe Cortes, pentru a-l putea sacrifica. Dacă l-ar fi omorât când au avut

ocazia, atunci spaniolii ar fi putut pierde întregul război. Un Cortes obosit, dar fericit, a spus reporterului nostru: „Oamenii mei s-au descurcat bine. Când am debarcat aici, nu aveam nici cea mai mică idee că aceste ținuturi sunt atât de întinse. Altfel, probabil că am fi renunțat, înainte de a începe”. Spaniolii s-au luptat cu mult curaj, deoarece au văzut ce li s-a întâmplat camarazilor lor care au fost capturați.
S-au uitat cu groază cum prizonierii spanioli erau târâți în vârful templului-piramidă, unde li s-a smuls inima încă bătând, iar corpurile lor au fost rostogolite în josul scărilor, unde le așteptau alți măcelari. Cu picioarele umflate, soldații au fost

de acord să plece imediat la casele lor, mai ales soldatul Cristofor Robino (24), care ne-a spus: „Dar căpitanul Cortes ne-a ars navele și, prin urmare, trebuie să mergem mai departe, doar n-o să navigăm înapoi, spre Spania, pe o bucată de cărbune!” .
O grămadă de comori aztece îi așteptau pe viteji conchistadori, dar mai întâi trebuiau să curețe orașul. Reporterul nostru spune că este un loc senzațional, construit pe o insulă și înconjurat de ferme, construite pe insule artificiale. În oraș, trăiesc cam 200.000 de oameni,

dar în piața din Tenochtitlan mai vin alți 60.000, din toate colțurile imperiului. Țăranii trăiesc în colibe de lemn sau de pământ, dar nobilii și preoții trăiesc în superbe palate din piatră. Centrul orașului te îngrozește cel mai mult. E dominat de temple, în formă de piramide uriașe și cu trepte, placate cu imagini în culori strălucitoare. Dar culorile sunt pătate cu sânge, care a făcut cruste pe alocuri, iar mirosul de hoit în plină zi întoarce pe dos chiar și stomacele celor mai bravi soldați. Căpitanul-General, Cortes, are planuri mari pentru teribilul Tenichtitlan și canibalii săi înfiorători.

Hernan Cortes a fost numit din nou guvernator al orașului, care a căpătat numele Noua Spanie. Aztecii au dispărut din istorie; războinicii spanioli au distrus capitala Tenochtitlan în întregime, preoții spanioli au distrus statuile aztece, bibliotecile și scrierile lor.

Apoi, Cortes a trimis pe unul din generalii săi, Francisco de Montejo, să cucerească triburile care rămăseseră în vechiul regat maiaș. Până în 1546, orașele maiașe din nord au fost cucerite printr-un masacru cumplit și jumătate de milion de maiași au fost făcuți sclavi.. Tribul Itza s-a ascuns în jungla deasă și nu a fost supus până în 1697, când au venit spaniolii și au zdrobit și acest ultim trib din vechiul Mexic.

Desigur că omorurile nu s-au terminat, o dată cu înfrângerea aztecilor. Țăranii azteci au devenit sclavi și au fost munciți până la moarte, de către coloniștii spanioli. Cuceritorii spanioli au preluat

terenurile aztece, iar preoții spanioli i-au convertit pe azteci la creștinism. Marile piramide mânjite cu sânge au fost dărâmate și molozul a fost folosit pentru construirea unei catedrale creștine. Sacrificiile se opriseră... dar oamenii continuau să fie uciși.

Cuceritorii cuceriți

Poate vei fi mulțumit să auzi că spaniolilor nu le-a mers totul așa cum doreau. Jefuirea comorilor aztece a fost floare la ureche, comparativ cu sarcina lor următoare... și anume, să ducă prada de război în Spania, peste ocean, la regele lor.

În 1523, trei nave mari și lente au plecat cu primele transporturi. Cortes scria:

> *Vă trimit niște lucruri atât de minunate,*
> *încât nu pot fi descrise în cuvinte și nici înțelese,*
> *fără a le vedea.*

Aceste „lucruri minunate" însemnau jaguari și pume, zahăr, smaralde, topaze, măști încrustate cu pietre prețioase, pelerinele cu pene ale preoților azteci, papagali vorbitori, sclavi azteci, inele, scuturi, coifuri, vase și oglinzi din piatră șlefuită. Numai perlele cântăreau 300 kg și mai erau 220 kg de praf de aur, trei casete uriașe cu lingouri de aur și alte casete cu bare de argint. Aurul și argintul nu a ajuns niciodată în Spania... și nici vreun colonist spaniol, după cum ne arată unele înscrisuri din jurnalele navelor...

Ziua 17 — *În primele două săptamâni, boala a ucis 11 membri ai echipajului nostru. Vreme rea, vase găurite și înaintare lentă.*

Ziua 24 — *Azi noapte, furtuna a spart cuștile de lemn. A scăpat un jaguar și a sfâșiat brațul unui marinar, piciorul unui soldat și umărul unui al treilea, înainte ca fiara să fie aruncată peste bord. Doi oameni au murit. Ofițerii au hotărât să omoare celălalt jaguar, rămas în cușca stricată.*

Ziua 87 — *Am ajuns în Azore. Comandantul Quixoneo s-a dus la mal cu ofițerii, dar s-au întors certându-se, din cauza unei femei pe care o întâlniseră la țărm. Un ofițer i-a crăpat capul lui Quixones. Trupul comandantului Quixones a fost aruncat peste bord, la rechini, iar creierii i-au fost spălați de pe punte, cu apă de mare.*

Ziua 133 — *Pirații francezi au distrus două dintre navele noastre și le-au abordat. Doar nava asta va ajunge în Spania. Am încercat să le ținem piept, dar praful nostru de pușcă nu prea mai e bun de nimic, după luni de stat pe mare. Regele Carlos n-o să fie mulțumit deloc.*

Într-adevăr, regele Carlos a fost furios foc. Dar în următorii 200 de ani, spaniolii au trebuit să se obișnuiască să fie jefuiți de pirați, care pândeau corăbiile lor, încărcate cu zeci de comori.

Testul lui Quetzalcoatl

Acum că știi ce n-a știut niciodată profesorul tău despre azteci, îl poți tortura și mai tare. Nu, nu scoțându-i inima cu un cuțit de piatră, vechi de sute de ani! Ci testându-i creierul cu aceste întrebări, nevinovate și prostești. (Dacă nu poți exaspera un profesor, atunci măcar pe unul dintre părinți. Dacă părinții tăi scapă cu fuga, atunci încearcă-ți tu puterile!)

1. Ce fel de cuțit foloseau preoții pentru a scoate inimile victimelor lor?

a) de sticlă

b) de bronz

c) de aur

2. Ce înseamnă numele Quetzalcoatl?

a) un alb cu barbă

b) o haină împodobită cu cristale de cuarț

c) un șarpe cu pene

3. Înainte de azteci, au fost toltecii și înaintea lor, olmecii. Olmecii erau cunoscuți ca:

a) poporul de maimuțe verzi

b) poporul de cauciuc

c) poporul cu părul ca un cactus

4. Ce culegeau copiii azteci de pe câmp?
a) larve
b) gândaci
c) excremente de lilieci

5. Aztecilor li se spunea ce să poarte. Oamenii săraci purtau îmbrăcăminte simplă și cei bogați, îmbrăcăminte elegantă. Care era pedeapsa pentru o persoană săracă, dacă era prinsă a doua oară purtând haine elegante?

a) moartea
b) dezbrăcarea
c) dărâmarea casei

6. Aztecii i-au întrebat pe coloniștii spanioli dacă vin la templul lor, să vadă dansul de la festivalul recoltei. Spaniolii au fost de acord. Ce s-a întâmplat când au sosit aztecii?
a) au ascultat predicile preoților creștini.
b) li s-a spus că, din acel moment, sacrificiile la templu erau interzise
c) au fost masacrați

7. Negustorii azteci au ajuns foarte bogați și s-au îmbrăcat în haine foarte scumpe, dar

împăratul detesta acest lucru. Ce au făcut atunci?

a) Și-au pus o pânză albă, obișnuită, care le ajungea până la glezne, peste hainele lor scumpe.

b) Purtau o haină cu două fețe. Arătoasă pe afară, dar care se putea întoarce repede pe partea fără zorzoane, dacă apărea împăratul.

c) Hoinăreau prin oraș noaptea, pentru ca să nu fie văzuți de nimeni, mai ales de împărat.

8. Când au ajuns în Mexic, spaniolii au observat mici căsuțe de lemn pe marginea drumului, și în sate și în orașe. Aztecii poposeau înăuntru câteva minute, pentru a ieși foarte mulțumiți. Ce erau micile colibe?

a) toalete publice

b) loteria națională aztecă

c) cârciumi aztece unde se bea vin de porumb

9. Cum își curățau dinții aztecii?
a) Aveau scobitori, făcute din spini de cactus
b) Foloseau gumă de mestecat
c) Aveau pastă de dinți, făcută din praf de piatră

10. Spaniolii au descoperit că aztecii aveau o grămadă de aur și i-au păcălit, ca să poată pune mâna pe el, spunând: „Avem nevoie de aurul vostru pentru că..."
a) „... vrem să îl dăm săracilor și înfometaților"
b) „... vrem să facem din el arme ca ale noastre, de metal, pe care să vi le dăm vouă apoi, pentru vânătoare"
c) „... este singurul lucru care vă va vindeca de boli"

Răspunsuri:

1a) Cuțitele erau făcute dintr-un fel de sticlă naturală, obținută din lavă vulcanică întărită. Se numea „obsidian" și putea fi lustruit pentru a fi cât mai ascuțit, strălucitor și atrăgător. Astăzi, se folosește la bijuterii.

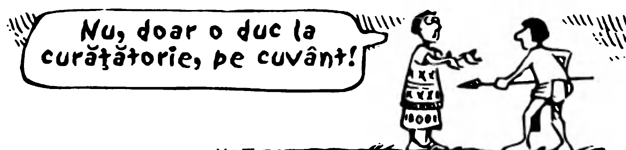
2c) Quetzalcoatl era un șarpe cu pene. Cum de-au putut aztecii să îi confunde pe soldații spanioli cu niște șerpi cu pene? Probabil că erau miopi. Nici nu-i de mirare că i-au învins spaniolii așa de ușor!

3b) Olmecii erau numiți poporul de cauciuc, dar nu fiindcă erau ca jucăriile care se îndoaie, ci pentru că pe meleagurile lor creșteau mulți

arbori de cauciuc, până ce i-au exterminat toltecii, desigur! Nimeni nu știe cum își ziceau toltecii înșiși.

4b) Copiii azteci adunau gândacii care trăiau în cactuși. Gândacii erau sfărâmați și folosiți la obținerea vopselei roșii pentru haine, care se numea coșenilă. Invadatorii spanioli au adus această metodă în Europa și este încă folosită în unele locuri pe post de colorant alimentar. Aztecii aveau nevoie de 150.000 de astfel de insecte, pentru a face 1 kg de vopsea.

5a) Unui țăran care încerca să-l imite pe un bogătaș, i se dărâma casa, când era prins prima oară. Dacă mai era prins încă o dată, era executat. Hm, și crezi că uniformele școlare sunt o idee proastă!

6c) I-au masacrat. Când au văzut acest lucru, aztecii supraviețuitori au devenit și mai înverșunați și au luptat și mai îndârjiti, pentru a-i înlătura pe tiranii spanioli.

7c) Negustorii trebuiau să orbecăiască noaptea, când se întorceau de la treburile lor. Exista un alt mod de a-i sărăci și umili. Cu cât erau mai bogați, cu atât mai mari trebuiau să fie ospețele, pe care trebuiau să le dea pentru nobili. Erau obligați să dea cadouri scumpe oaspeților...și să le cumpere sclavi buni de pe piața de sclavi, pentru a fi sacrificați. Imaginează-ți că la petrecerea de ziua ta ar trebui să le dai tu cadouri tuturor invitaților.

8a) Aztecii aveau nevoie de „îngrășământ" uman, pentru a-l împrăștia pe câmpuri, așa că încurajau oameni să folosească toaletele publice! Toaletele erau golite pe sol, pentru a-l îngrășa, ca să poată ajuta dovlecii și porumbul să crească mai frumos! Dar nu te îngrijora, fulgii tăi de porumb nu au fost obținuți din porumb cultivat în pământ tratat cu... îngrășământ uman, ci doar cu o mulțime de chimicale, soluții contra dăunătorilor sau împotriva molimelor. Vezi cum s-au îmbunătățit lucrurile, față de vremea aztecilor?

9b) Aztecii ronțăiau gumă de mestecat, făcută dintr-un fluid lăptos care se găsea în unii copaci și plante, folosit și azi pentru guma de mestecat. Unele lucruri nu se schimbă niciodată. Aztecilor nu le plăceau persoanele care mestecau în public și mai ales cele care făceau baloane din guma de mestecat, pe care le spărgeau apoi cu zgomot. Exact cum fac unii copii în clasă! Nici profesorilor din ziua de azi nu le place, cred că te-ai lămurit! Altceva care a rămas neschimbat!

10c) Bieții aztecii credeau că învingătorii spanioli vor folosi aurul pentru a-i vindeca de bolile, aduse din Europa. Păi, dacă boala se numea *febra* ***galbenă***?

EPILOG

Unii istorici încearcă să le găsească scuze aztecilor, spunând: „Aztecii au trăit în timpuri violente și au fost nevoiți să fie nemiloși și însetați de sânge, pentru a putea supraviețui".

Acest lucru ar fi putut fi adevărat la începutul ascensiunii lor, dar lor începuse să le placă cruzimea. Acest lucru este mai greu de iertat... și asta a dus la decăderea lor, în cele din urmă. Când împăratul Tizoc vroia să facă un sacrificiu, avea nevoie de 20 de războinici, care să moară pe platformele din vârful piramidelor din Tenochtitlan. Dar el a vrut să îngrozească toate triburile mexicane vecine cu un masacru înfiorător. A luat toți bărbații din trei triburi mexicane, 20.000, și i-a sacrificat!

Victimele aveau pene de vultur, lipite de pielea lor cu propriul sânge și au fost duși în capitala aztecă. Toți au fost omorâți în vârful piramidei. I-au omorât până la unul, cu participarea directă a preoților. În general, în urma sacrificiilor, oamenii mâncau bucăți din victime. De această dată, erau prea mulți însă. Erau omorâți, unul după altul, și corpurile lor erau aruncate în mlaștină.

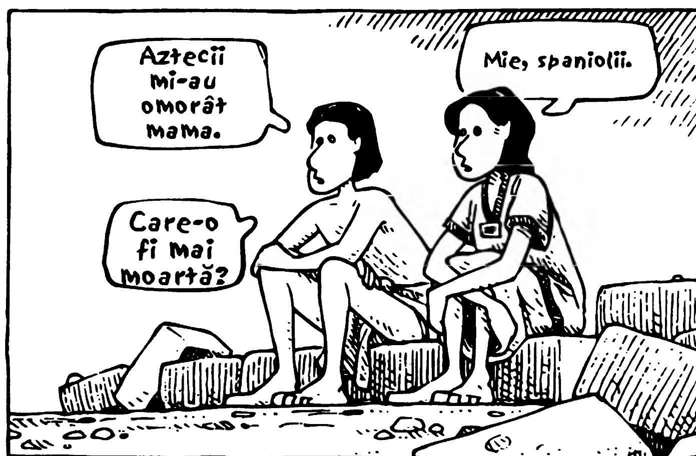

Celelalte triburi din Mexic au fost foarte îngrozite. Dar și dezgustate. Au început să îi urască pe azteci. Știau că trebuiau să aștepte până se ivea șansa de a-i alunga pe acești sălbatici, cărora le plăcea să smulgă inimile oamenilor.

Și această șansă s-a ivit, o dată cu sosirea spaniolilor. Dacă aztecii ar fi fost îndrăgiți de triburile mexicane, acestea i-ar fi ajutat să îi alunge pe spanioli. Însă ei s-au răsculat împotriva aztecilor și i-au distrus. Trist, dar spaniolii au spus doar „Mulțumim mult!” și au continuat cu cruzimile, ba chiar au preluat câteva dintre ororile din Tenochtitlan.

Lănci rupte zăceau pe străzi...
Ne-am smuls părul de durere,
casele sunt acum fără acoperiș
și pereții, roșii de sânge.
Viermii mișună pe străzi și în piețe,
zidurile sunt împroșcate cu sânge.
Apa e roșie, ca și cum ar fi fost vopsită,
iar când îndrăznim să o bem,
are gust de sare.
Ne-am izbit cu deznădejde
de pereții caselor noastre,
fiindcă am pierdut totul, orașul e mort.
Scuturile războinicilor noștri,
apărarea noastră,
nu ne-au putut salva nici ele.

O scriere aztecă spunea...
Piramida din Tenochtitlan, hidos pătată cu sânge, a fost aruncată în aer cu 500 de butoaie cu praf de pușcă. În locul ei, a fost construită o catedrală creștină. Viața bieților mexicani ar fi trebuit să se îmbunătățească, dar în istorie, nu prea sunt finaluri cu *Happy End*!
Inițial, mexicanii au trudit pe câmp și au murit pentru azteci. Acum, munceau pe câmp și mureau pentru coloniștii spanioli. Dacă întârziau birurile către azteci, mexicanilor li se scotea inima din piept, dacă întârziau plata taxelor către spanioli, erau arși de vii. În oricare dintre variante,

erau omorâți.
Rebelii din sudul Mexicului au încercat să sape șanțuri, în care au fixat piroane ascuțite, pentru a-i opri pe călăreții spanioli... Coloniștii i-au înfipt pe rebeli în piroanele lor.
Rebelilor din alte regiuni li s-au tăiat mâinile, dar li s-a permis să trăiască. Spaniolii le-au agățat mâinile în jurul gâtului și au spus: „Duceți-vă și

arătați alor voștri ce pățesc rebelii!"
Și mai spuneau despre azteci că sunt sălbatici! Mexicanii aveau un fel aparte de a privi moartea.
Un poem în vechea limbă a lui Nahuatl ilustrează cel mai bine acest lucru.

Acolo el spune...
Oamenii vin și pleacă. La fel, și națiunile. Olmecii, toltecii, aztecii. Toți au dispărut.
Iar dacă crezi în vechile legende mexicane, Pământul însuși se naște și moare. Pe 22 decembrie 2012 va fi distrus din nou.
Oare, așa să fie? Istoria poate face uneori niște greșeli oribile! O să vedem...

ISTORIA ASCUNSĂ

În seria *„Istoria ascunsă"*:

1. ACEI GRECI FORMIDABILI
2. ACEI EGIPTENI FANATICI
3. ACEI ROMANI PARȘIVI
4. ACEI AZTECI FURIOȘI

„Începătorului în cunoașterea trecutului omenirii îi este înfățișată în paginile cărții de față lumea - atât de deosebită de cea a strămoșilor noștri - a locuitorilor Americii Centrale, azteci, maiași și alții, cu viziunea lor cosmogonică și teogonică, cu credințele lor specifice, cu piramidele și obiceiurile lor stranii, cu întreaga lor civilizație remarcabilă, căreia sosirea conquistadorilor spanioli i-a pus capăt brutal."

Acad. Dr. Șerban Papacostea
Directorul Institutului de Istorie
„Nicolae Iorga"

O istorie, cu cele mai oribile amănunte! Acest volum vorbește despre cele mai respingătoare fapte ale lui Montecuhzoma, Cuahtemoc și alte personaje, cu nume aproape imposibil de pronunțat, care înțelegeau să se distreze (Hm!) smulgând inimile oamenilor din piept!

PARCĂ ISTORIA NU A FOST NICICÂND MAI ORIBILĂ!

DIN COLECȚIA: ISTORIA ASCUNSĂ

1. ACEI GRECI FORMIDABILI
2. ACEI EGIPTENI FANTASTICI
3. ACEI ROMANI PARȘIVI
4. ACEI AZTECI FURIOȘI

Lei 40.000

ISBN 973-583-201-1